القرآن الكريم

آسان ترجمه

تعلیم القرآن

تکي په تکي
او روانه ترجمه

مولف:- ډاکټر محمد دین

الجزء ۱۲

وَمَا مِنْ دَآبَّةٍ فِى الْاَرْضِ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ

او پېژني | روزي د هغې | په الله ده | مګر | په زمکه کښې | تلونکے (ساه دار) | او نه دے هيڅ

او د زمکې په مخ تلونکے هيڅ ساندار داسې نشته چه د هغه روزي د الله تعالیٰ په ذمه نه وي، او هغه ته

مُسْتَقَرَّهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا ؕ كُلٌّ فِىْ كِتٰبٍ مُّبِيْنٍ ﴿۶﴾ وَهُوَ

او هم هغه دے | روښانه کښې دي | په کتاب | هر څه | او د دهٔ د ساتنې ځائے | د دهٔ تيکاؤ ځائے

د هر يو تن د زياتې او د لږې استوګنې ځائے معلوم دے دا هر څه په يو واضح کتاب کښې درج دي او الله تعالیٰ

الَّذِىْ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضَ فِىْ سِتَّةِ اَيَّامٍ وَّكَانَ عَرْشُهٗ

د هغه عرش | او ؤو | په شپږو ورځو کښې | او زمکه | آسمانونه | پيدا کړل | چا چه

هغه ذات دے چه آسمانونه او زمکې ئے په شپږو ورځو کښې پيدا کړل، او د هغه عرش (حکومت)

عَلَى الْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ اَيُّكُمْ اَحْسَنُ عَمَلًا ؕ وَلَئِنْ قُلْتَ

ته وواۓ | او که چرې | په عمل کښې | ډېر ښهٔ دے | چه څوک له تاسو نه | چه و آزمائي تاسو | په اوبو باندې

په اوبو قائم وو چه ستاسو ازميښت وکړي چه څوک د ستاسو نه د عمل په لحاظ ډېر ښهٔ دے او (اے پېغمبره!) که ته ووې

اِنَّكُمْ مَّبْعُوْثُوْنَ مِنْۢ بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُوْلَنَّ الَّذِيْنَ كَفَرُوْٓا

چه کافران دي | هغه خلق | نو ضرور به وواۓ | پس له مرګ نه | چه خامخا به تاسو را پاڅولے شئ

وواۓ چه تاسو به د مرګ نه پس بيا را ژوندي کيږئ، نو کافران به خامخا وواۓ چه

اِنْ هٰذَآ اِلَّا سِحْرٌ مُّبِيْنٌ ﴿۷﴾ وَلَئِنْ اَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ

عذاب | له دوي نه | وروستو کړو موږ | او که چرې | ښکاره | جادو دے | مګر | دا | نه دے

دا خو ښکاره جادو دے. او که چرې موږ له دوي نه تر يوې مودې عذاب

اِلٰٓى اُمَّةٍ مَّعْدُوْدَةٍ لَّيَقُوْلُنَّ مَا يَحْبِسُهٗ ؕ اَلَا يَوْمَ

واوره! په کومه ورځ چه | منع کړو دا | څهٔ شي | نو ضرور به وواۓ دا خلق | شميرلے شوے | تر يوې مودې

وروستو کړو، نو دوي وائي چه آخر څهٔ شي (دا عذاب) منع کړو، واوره چه په کومه

يَاْتِيْهِمْ لَيْسَ مَصْرُوْفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَّا

(عذاب) | دوي | او راګير به کړي | له دوي نه | به شي واپس کولے | نهٔ | راشي په دوي باندې هغه (عذاب)

ورځ (عذاب) راشي نو له دوي نه به بيرته نهٔ شي ګرځولے، او هغه عذاب به ترې نه راتاؤ شي

ع ۱ كَانُوْا بِهٖ يَسْتَهْزِءُوْنَ ﴿۸﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنَا الْاِنْسَانَ مِنَّا رَحْمَةً

رحمت | د خپل طرف نه | بنيادم ته | وڅکوو موږ | او که چرې | توقې کولے | په کوم پورې چه دوي

په کوم پورې چه به دوي توقې کولے. او که موږ بنيادم ته د يو نعمت خوند ورکړو

ثُمَّ نَزَعْنٰهَا مِنْهُ ۚ اِنَّهٗ لَيَئُوْسٌ كَفُوْرٌ ﴿۹﴾ وَلَئِنْ اَذَقْنٰهُ

ورڅکوو هغه ته موږ | او که چرې | ناشکره | نا اُميده | بيشکه هغه (شي) | له هغه نه | موږ واپس واخلو هغه | بيا

او بيا ئے ترې نه واپس واخلو نو هغه نا اُميده او ناشکره شي، او که چرې موږ هغه ته د خپل

نَعْمَآءَ بَعْدَ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُ لَيَقُوْلَنَّ ذَهَبَ السَّيِّاٰتُ عَنِّيْ ؕ

لەمانە | تکلیفونە | لاړل | نو ضرور به وائي | چه رسیدلې وي دهٔ ته | دَ تکلیف نه | پس | ارام

تکلیف رسولو نه پس دَ نعمت مزه وڅکو ، نو وائي چه تول سختیانې لەمانە (همیشه دَپاره) لرې شوې

اِنَّهٗ لَفَرِحٌ فَخُوْرٌ ۙ﴿١٠﴾ اِلَّا الَّذِيْنَ صَبَرُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ ؕ

بیشکه هغه | ډیر خوشحاله | فخر کوونکے دے | مگر | کوم خلق چه | صبر وکړو | او عمل ئې وکړو | نیک

نو (په دَ حال کښې) ډیر غاوره او فخر کوونکے وي . مگر هغه خلق چه صبر کوي ، او نیک کارونه کوي

اُولٰٓئِكَ لَهُمْ مَّغْفِرَةٌ وَّاَجْرٌ كَبِيْرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌۢ بَعْضَ مَا

هم داخلق دي | چه دوي ځ پاره | بخښنه ده | او اجر | ډیر لوئے | نو شاید چه ته | پرېښودونکے یې | ځنې هغه

دَ هغوي دَ پاره بخښنه هم ده او لوئے اجر هم دے . نو (دوي په دې امید کښې دي چه) شاید چه ته دَ (الله

يُوْحٰٓى اِلَيْكَ وَضَآئِقٌۢ بِهٖ صَدْرُكَ اَنْ يَّقُوْلُوْا لَوْلَآ

چه وحي ئې کولے شي | تا ته | او تنگیږي | په هغې | ستا سینه | چه | وائي دوي | ولې نه

دَ) وحي نه ځنې برخه (دَدوي دَ خاطره پرېږدې) او ستا زړهٔ په دې تنگیږي چه دوي وائي چه په دهٔ باندې

اُنْزِلَ عَلَيْهِ كَنْزٌ اَوْ جَآءَ مَعَهٗ مَلَكٌ ؕ اِنَّمَآ اَنْتَ نَذِيْرٌ ؕ

شوه نازله | په دهٔ باندې | خزانه | یا ولې رانغله | دهٔ سره | فرښته | بیشکه | چه ته | ډیرونکے یې

خزانه ولې رانه کوزه نهٔ شوه ، یا دا چه یوه فرښته ورسره ولې رانغله ، ته خو بس ویرونکے یې او

وَاللّٰهُ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ وَّكِيْلٌ ﴿١٢﴾ اَمْ يَقُوْلُوْنَ افْتَرٰىهُ ؕ قُلْ

او الله | په هر څیز باندې | نگهبان دے | یا | دوي وائي | چه دهٔ له ځانه جوړ کړے دے | دوا یه

(وړاندې) الله تعالیٰ دَ هر څیز کارساز دے . آیا (دا خلق) وائي چه (قرآن) دهٔ دَ ځان نه جوړ کړے دے . دوا یه

فَاْتُوْا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِّثْلِهٖ مُفْتَرَيٰتٍ وَّادْعُوْا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ

پس راوړئ تاسو | لس | سورتونه | په شان دَ دې | له ځان نه جوړ شوي | او راوبلئ | څوک چه رابللے شئ

چه بیا دهٔ نو دَ دې غوندې (یو) لس سورتونه تاسو هم په دروغه (جوړ کړئ او) راوړئ او دَ الله تعالیٰ نه سوا

مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صٰدِقِيْنَ ﴿١٣﴾ فَاِلَّمْ يَسْتَجِيْبُوْا لَكُمْ فَاعْلَمُوْٓا

سوا | دَ الله نه | که چرے تاسو یئ | رښتینی | پس که چرې دوي جواب درنهٔ کړي | تاسو ته | نو پوهه شئ

چه په چا مو وس برکیږي هغه راوبلئ که تاسو رښتینې یئ . نو که دوي دا کار ونهٔ کړے شي نو یقین وکړئ

اَنَّمَآ اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَّآ اِلٰهَ اِلَّا هُوَ ۚ فَهَلْ اَنْتُمْ

چه هغه خو | نازل شوے دے | په علم دَ الله | او دا چه | نشته دے بل معبود | سوا دَ هغهٔ نه | پس آیا | تاسو

چه دا (کتاب) دَ الله په علم (او په قدرت) رالیږلے دے او دا چه بې دَ الله نه بل معبود نشته . نو آیا تاسو (اوس هم)

مُّسْلِمُوْنَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيْدُ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا وَزِيْنَتَهَا نُوَفِّ

مسلمانان یئ | څوک چه | غواړي | ژوند | دَ دنیا | او دَ دې زینت | نو مونږ پوره ورکوو

نهٔ مسلمانیږئ ؟ څوک چه دَ دنیا ژوند او دَ دې رونق غواړي ، نو مونږ ورته دَ

إِلَيْهِمْ أَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ
دوی ته | (بدل د عملونو د دوی) | په دنیا کښې | او دوی | په دې دنیا کښې | کم نه شي ورکولے . | دا ډله
هغوی عملونه هم په دے دنیا کښے ورپوره کړو او هغوی په دنیا کښے په نقصان کښے نه شي ساتلے ، هم داخلق
الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ ۖ وَحَبِطَ مَا صَنَعُوا فِيهَا
هغه خلق دي | چه نشته دے | دوی له | په آخرت کښے | سوا د اور نه | او برباد شول | څه چه دوی وکړل | په دے کښے
دی د کوم د پاره چه په آخرت کښے د دوزخ د اور نه سوا بل څه نشته او کوم نیک کارونه چه دوی په دنیا کښے
وَبَاطِلٌ مَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ
او باطل دی | څه چه | دوی | کول | آیا څوک چه وی | په یو (واضح) دلیل باندې | د خپل رب د طرفه
کړی وو ټول ضائع شول او څه چه دوی کول ټول برباد شول . نو آیا څوک چه د خپل رب په واضح دلیل باندې قائم وی
وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ إِمَامًا
او لولی دے لره | یو گواه | د هغه له طرف نه | او د دهٔ نه وړاندې (گواه وو) | کتاب | د موسیٰ | چه پیشوا
او دهٔ سره په دے قرآن کښے (معجزانه) شهادت هم وی او له دے نه وړاندې د موسیٰ علیه السلام کتاب د دهٔ پیشوا
وَرَحْمَةً ۚ أُولَٰئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ ۚ وَمَن يَكْفُرْ بِهِ مِنَ الْأَحْزَابِ
او رحمت وو | هم دا خلق | ایمان راوړی | په دے | او څوک چه | انکار وکړی | د دے | له فرقو نه
او دهٔ د پاره وجه د رحمت وه ، هم دا خلق په دے (قرآن) باندې ایمان راوړی او کوم ټولے چه د دے نه انکار کوی
فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ ۚ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِّنْهُ ۚ إِنَّهُ الْحَقُّ
پس اور | د دهٔ د وعدے ځائے دے | پس ته مهٔ کیږه | په شک کښے | له دے نه | بیشکه دا (کلام) | حق دے
نو هغوی ته ټیکاؤ ئې دوزخ دے نو ته په دے حقله په شک شبهه کښے مهٔ پریوځه ، بیشکه دا قرآن ستا د رب
مِن رَّبِّكَ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ
ستا د رب له طرف نه | او لیکن | اکثر خلق | ایمان نه راوړی | او څوک | زیات ظالم دے
له طرف نه برحق دے خو اکثر خلق په دے ایمان نهٔ راوړی . او له هغه چانه زیات ظالم
مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا ۚ أُولَٰئِكَ يُعْرَضُونَ عَلَىٰ رَبِّهِمْ
له هغه چانه | چه تړی | په الله باندې | دروغ | هم دغه کسان | به پیش کولے شي | د خپل رب په وړاندې
څوک دے چه په الله تعالیٰ باندې دروغ وتړی ، دا سے خلق به خپل رب ته پیش کولے شي ،
وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هَٰؤُلَاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ ۚ أَلَا
او وائی به | گواهان | (چه) هم دا خلق دی | کوم چه | دروغ ووئیل | په خپل رب باندې | واوره
او گواهان به پرے شهادت ورکوی چه دا هغه خلق دی چه په خپل رب ئے دروغ تړلی وو ، واوره !
لَعْنَةُ اللَّهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ الَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ
لعنت دے | د الله | په ظالمانو باندې | کوم چه | منع کوی (خلق) | د لارے نه | د الله
چه په ظالمانو د الله تعالیٰ لعنت وریږی . په هغه چا چه د الله تعالیٰ د لارے نه نور خلق منع کوی

وَيَبْغُوْنَهَا عِوَجًا ۚ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ⑲ اُولٰٓئِكَ لَمْ يَكُوْنُوْا

او لټوی په هغې کښې | عیب | او دوی | دَ آخرت نه | منکر دی | دا خلق | دا سے نۀ ؤو

او په هغې کښې کږلیچ پیدا کوی او دَ آخرت هم منکر دی. دوی (الله تعالیٰ) په مزکه

مُعْجِزِيْنَ فِي الْاَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ اَوْلِيَآءَ ۘ

چه عاجزه کولے شوے (الله) | په زمکه کښې | او نۀ وو | دوی دَپاره | دَ الله نه سوا | څوک مددګار

عاجزه کولے نۀ شی او دَ الله تعالیٰ په مقابله کښې څوک ئے مددګار هم نشته،

يُضٰعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ ؕ مَا كَانُوْا يَسْتَطِيْعُوْنَ السَّمْعَ وَمَا كَانُوْا

دوچند به کړے شی | دوی دَپاره | عذاب | نۀ ؤو دوی (دا سے) | چه دوی طاقت لرلے | دَ آورېدو | او نۀ ؤو دوی

اوس به ورله یو په دوه سزا ورکولے شی (ولے چه) نۀ دوی (حقه خبره) آورېدے شوه او نۀ

يُبْصِرُوْنَ ⑳ اُولٰٓئِكَ الَّذِيْنَ خَسِرُوْٓا اَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ

چه کتلے ئے شو ے | هم دا خلق دی | کوم چه | نقصان وکړو | دَ خپلو ځانونو | او ورک شول له دوی نه

دوی (ښیغه لاره) کتلے شوه. دا هغه خلق دی چه خپل ځانونه ئے تاوانی کړل او تن ترے نه تول چه

مَّا كَانُوْا يَفْتَرُوْنَ ㉑ لَا جَرَمَ اَنَّهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ هُمُ الْاَخْسَرُوْنَ ㉒

هغه څۀ چه دوی به تړل | هیڅ شک نشته | چه دوی | په آخرت کښې | نقصان موندونکی دی.

کړی معبودان ورک شول او لازمی خبره ده چه دوی به په آخرت کښې دَ ټولو نه زیات تاوانیان دی.

اِنَّ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا وَعَمِلُوا الصّٰلِحٰتِ وَاَخْبَتُوْٓا اِلٰى رَبِّهِمْ ۙ

بیشکه | کوم خلق چه | ایمان راؤړو | او عملونه ئے وکړو | نیک | او عاجزی ئے وکړه | دَ خپل رب په وړاندې

بیشکه چا چه ایمان راؤړو او نیک کارونه ئے وکړل او دَ خپل رب په وړاندې ئے عاجزی وکړه

اُولٰٓئِكَ اَصْحٰبُ الْجَنَّةِ ۚ هُمْ فِيْهَا خٰلِدُوْنَ ㉓ مَثَلُ الْفَرِيْقَيْنِ

هم دا خلق | جنتیان دی | دوی به | په دے کښې | همیشه وی | مثال | دَ دواړو ډلو دے

هم دغه خلق جنتیان دی دوی به په جنت کښې همیشه وسیږی. دَ دے دواړو ډلو حالت

كَالْاَعْمٰى وَالْاَصَمِّ وَالْبَصِيْرِ وَالسَّمِيْعِ ؕ هَلْ يَسْتَوِيٰنِ مَثَلًا ؕ

په شان دَ ړوند | او د کوڼ | او دَ کتونکی | او دَ آورېدونکی | آیا | دواړه برابر دی | په مثال کښې

داسے دے کۀ (یو خو) ړوند کوڼ (وی) او (بل) لیدونکے او آورېدونکے (وی) آیا دواړه برابر کیدے شی

اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ㉔ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا نُوْحًا اِلٰى قَوْمِهٖٓ ۙ اِنِّيْ لَكُمْ

آیا نصیحت نۀ اخلئ تاسو | او بیشکه | مونږ لیږلے وو | نوح | خپل قوم ته | چه بیشکه زۀ تاسو دَپاره

نو آیا تاسو غور نۀ کوئ؟ او بیشکه مونږ نوح علیه السلام دَ دۀ دَ قوم طرف ته ولیږلو (هغۀ وئیل) چه زۀ

نَذِيْرٌ مُّبِيْنٌ ㉕ اَنْ لَّا تَعْبُدُوْٓا اِلَّا اللّٰهَ ؕ اِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ

ویرونکے یم | ښکاره | (او دا) چه تاسو عبادت مۀ کوئ | سوا دَ الله نه | بیشکه زۀ ویرېږم | په تاسو باندې

تاسو (دَ الله دَ نافرمانئ) صفا صفا ویرونکے یم او دا چه دَ الله نه سوا دَ بل چا عبادت مۀ کوئ، ما سره اندیښنه ده چه په

عَذَابَ يَوْمٍ اَلِيْمٍ ﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَاُ الَّذِيْنَ كَفَرُوْا مِنْ قَوْمِهٖ

دَعذاب | دَ ورځې | درد ورکوونکې | پس وويل | هغې سردارانو | چه کافران وُو | دَ دهٔ له قوم نه

تاسو بانديٰ يوه ورځ دردناک عذاب راشي. نو دَ هغهٔ دَ قوم سردارانو چه کافران وُو جواب ورکړو

مَا نَرٰىكَ اِلَّا بَشَرًا مِّثْلَنَا وَمَا نَرٰىكَ اتَّبَعَكَ

نهٔ وينو موږ تا (څهٔ نور) | مگر انسان | په شان زموږ | او نهٔ | وينو موږ تا | چه پيروي کړې دي ستا چا

چه موږ تهٔ خو تهٔ بس دَ ځان غوندې يو بنيادم ښکارې او موږ داګورو چه ستا پيروي په موږ کښې

اِلَّا الَّذِيْنَ هُمْ اَرَاذِلُنَا بَادِيَ الرَّاْيِ ۚ وَمَا نَرٰى لَكُمْ عَلَيْنَا

سوا دَ هغو خلقو نه | چه ذليل دي په موږ کښې | په سرسري رائې سره | او موږ نهٔ وينو | تاسو لره | په خپل ځان

هم رذيلانو خلقو اختيار کړې ده چه دَ سرسري عقل خاوندان دي او موږ په تاسو کښې هيڅ خبره

مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كٰذِبِيْنَ ﴿٢٧﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ

څهٔ فضيلت | بلکه | موږ خو خيال کوو په تاسو | دَ دروغژن | هغهٔ وويل | اے زما قومه! | تاسو خو وګورئ

هم (دَ ځان نه) زياتې نهٔ وينو بلکه ګمان کوو چه تاسو دروغژن يئ (نوح ؑ) ووئيل اے زما قومه! دا خو بنا يئ

اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰىنِيْ رَحْمَةً مِّنْ عِنْدِهٖ

که چرې | زهٔ يم | په واضح دليل باندې | دَ خپل رب دَ طرف نه | او راکړې هغهٔ ما ته | رحمت (نبوت) | له خپل طرف نه

چه که زهٔ دَ خپل رب دَ طرف نه په يو ښکاره دليل ولاړ يم او هغهٔ دَ خپل طرف نه په ما باندې خپل رحمت کړے

فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ ؕ اَنُلْزِمُكُمُوْهَا وَاَنْتُمْ لَهَا كٰرِهُوْنَ ﴿٢٨﴾

بيا هغه (دليل) ښکاره نهٔ شي | تاسو ته | آيا موږ هغه په تاسو په زور ومنو | او تاسو | هغه | نهٔ خوښوئ

دے خو هغه (رحمت) تاسو ته نهٔ ښکاري نو آيا موږ هغه په تاسو په زور مسلط شو سره دَ دې چه هغه تاسو نهٔ خوښوئ

وَيٰقَوْمِ لَآ اَسْئَلُكُمْ عَلَيْهِ مَالًا ؕ اِنْ اَجْرِيَ اِلَّا عَلَى اللّٰهِ

او اے زما قومه! | زهٔ نهٔ غواړم له تاسو نه | په دے | (څهٔ) مال | نهٔ دے | اجر زما | مگر صرف | په الله

او اے زما قومه! زهٔ په دے (تبليغ باندې) تاسو نه هيڅ مال نهٔ غواړم، زما اجر خو صرف دَ الله تعالىٰ په ذمه دے

وَمَآ اَنَا بِطَارِدِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا ؕ اِنَّهُمْ مُّلٰقُوْا رَبِّهِمْ

او نهٔ يم زهٔ | شړونکے | دَ هغو خلقو | چه ايمان ئې راوړے دے | بيشکه دوی | ملاقات کوونکي دي | خپل رب سره

او کوم خلقو چه ايمان راوړے دے زهٔ هغوی دَ خپل ځان نه شړلے نهٔ شم هغوی دَ خپل رب سره ملاقات کوونکي دي

وَلٰكِنِّيْٓ اَرٰىكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُوْنَ ﴿٢٩﴾ وَيٰقَوْمِ مَنْ يَّنْصُرُنِيْ

ليکن زهٔ | وينم تاسو | داسے قوم | چه تاسو جهالت کوئ | او اے زما قومه! | څوک به مدد وکړي زما

بلکه زهٔ خو داګورم چه تاسو په جهالت کښې پراته يئ . او اے زما قومه! څوک به دَ الله تعالىٰ په مقابله

مِنَ اللّٰهِ اِنْ طَرَدْتُّهُمْ ؕ اَفَلَا تَذَكَّرُوْنَ ﴿٣٠﴾ وَلَآ اَقُوْلُ لَكُمْ عِنْدِيْ

دَ الله په مقابله کښې | که چرې | زهٔ دوی وشړم | نو آيا تاسو غور نهٔ کوئ؟ | او زهٔ دا نهٔ وايم | تاسو ته | چه ما سره

کښې زما امداد وکړي که زهٔ دوی وشړم نو آيا تاسو غور نهٔ کوئ؟ او نهٔ زهٔ تاسو ته داوايم چه ما سره

خَزَآئِنُ اللّٰهِ وَلَآ اَعۡلَمُ الۡغَيۡبَ وَلَآ اَقُوۡلُ اِنِّىۡ مَلَكٌ وَّ

او | فرښته یم | چه زهٔ | زهٔ دا وایم | اونهٔ | په غیبو باندې | زهٔ عالم یم | اونهٔ (دا چه) | دَ الله | خزانې دي

دَ الله تعالیٰ خزانې دي اونهٔ دا وایم چه دَ غیبو علم لرم ، او نهٔ دا دعویٰ لرم چه زهٔ فرښته یم او

لَاۤ اَقُوۡلُ لِلَّذِيۡنَ تَزۡدَرِىۡۤ اَعۡيُنُكُمۡ لَنۡ يُّؤۡتِيَهُمُ اللّٰهُ خَيۡرًا ؕ

نهٔ زهٔ وایم | هغه کسانو ته چه | سپک ګوري دَرَ | سترګې ستاسو | چه هرګز به نهٔ ورکوي دوی ته | الله | خهٔ نعمت

نهٔ دَ هغه کسانو په حقله چه تاسو دَ دوی دَ حقارت په نظر ګورئ دا وایم چه الله تعالیٰ به ورله هیڅ خیر نهٔ ورکوي

اَللّٰهُ اَعۡلَمُ بِمَا فِىۡۤ اَنۡفُسِهِمۡ ۖۚ اِنِّىۡۤ اِذًا لَّمِنَ الظّٰلِمِيۡنَ ﴿۳۱﴾

الله | ښهٔ پوهه دے | په هغه څهٔ | چه دَ دوی په زړونو کښې دي | بیشکه زهٔ | په هغه وخت | به له ظالمانو نه یم۔

الله تعالیٰ دَ هغوی دَ زړونو په حال ښهٔ خبر دے، کهٔ زهٔ داسې ووایم نو په ظالمانو کښې به شمیر شم۔

قَالُوۡا يٰـنُوۡحُ قَدۡ جَادَلۡتَنَا فَاَكۡثَرۡتَ جِدَالَنَا فَاۡتِنَا

دوی وَوئیل | اے نوحٔ! | تا جګړه وکړه موږ سره | پس ډیره وکړه تا | موږ سره جګړه | پس ته راوله موږ ته

هغوی ورته ووئیل اے نوحٔ! تا موږ سره بحث وکړو او ډیر زیات بحث دې وکړو اوس بس هغه څیز

بِمَا تَعِدُنَاۤ اِنۡ كُنۡتَ مِنَ الصّٰدِقِيۡنَ ﴿۳۲﴾ قَالَ اِنَّمَا يَاۡتِيۡكُمۡ

هغه څهٔ چه وعدې کوې ته موږ سره | کهٔ چرې ته یې | له رښتیا ویونکو نه | هغهٔ ووئیل | بیشکه چه رابه ولي تاسو ته

راوله دَ کوم نه چه ته موږ همیشه ویروې کهٔ ته رښتینے یې ؟ (نوحٔ ورته) ووئیل چه هغه خو به الله تعالیٰ

بِهِ اللّٰهُ اِنۡ شَآءَ وَمَاۤ اَنۡتُمۡ بِمُعۡجِزِيۡنَ ﴿۳۳﴾ وَلَا يَنۡفَعُكُمۡ نُصۡحِىۡۤ

هغه | الله | کهٔ چرې وغواړي | او نهٔ | یئ تاسو | عاجزه کوونکي | او نهٔ به فائده درکوي تاسو ته | زما نصیحت

تخپله په تاسو راولي کهٔ وغواړي او تاسو هغه عاجزه کولے نهٔ شئ او زما نصیحت به تاسو ته هیڅ فائده

اِنۡ اَرَدْتُّ اَنۡ اَنۡصَحَ لَـكُمۡ اِنۡ كَانَ اللّٰهُ يُرِيۡدُ اَنۡ يُّغۡوِيَكُمۡ ؕ هُوَ

کهٔ چرې زهٔ دَ غواړم | چه | زهٔ نصیحت وکړم | تاسو ته | کهٔ چرې وغواړي الله | چه بې لارې کړي تاسو | هم دے

درنهٔ کړي کهٔ چرې زهٔ تاسو ته نصیحت کول وغواړم هر کله چه الله تعالیٰ ته ستاسو ګمراهي منظوره وي هغه

رَبُّكُمۡ وَاِلَيۡهِ تُرۡجَعُوۡنَ ﴿۳۴﴾ اَمۡ يَقُوۡلُوۡنَ افۡتَرٰٮهُ ؕ

رب دے ستاسو | او دَ دهٔ طرف ته | به تاسو واپس کیږئ | آیا دوی وائي | چه دهٔ جوړ کړے دے دهٔ (قرآن)

ستاسو رب دے او هم هغهٔ ته به تاسو ټول واپس کیږئ . آیا دوی دا وائي چه دهٔ دا (قرآن) په دروغه جوړ کړے

قُلۡ اِنِ افۡتَرَيۡتُهٗ فَعَلَىَّ اِجۡرَامِىۡ وَاَنَا بَرِىۡٓءٌ مِّمَّا

دَ وایه | کهٔ چرې ما له ځانه دا جوړ کړې وي | نو هم په ما دے | زما جرم (ګناه) | او زهٔ بېزاره یم | له هغه څهٔ نه

دے؟ ورته ووایه چه کهٔ ما دَ ځانه جوړ کړے وي نو دَ دے جرم به په ما وي او کوم جرمونه چه تاسو کوئ نو زهٔ دَ

تُجۡرِمُوۡنَ ﴿۳۵﴾ وَاُوۡحِىَ اِلٰى نُوۡحٍ اَنَّهٗ لَنۡ يُّؤۡمِنَ مِنۡ قَوۡمِكَ ۳ ع ۱۱

چه تاسو جرم کوئ | او وحي وکړے شوه | دَ نوحٔ طرف ته | چه بیشکه | هیڅ کله به ایمان نهٔ راوړي | ستا دَ قوم نه

هغې نه بري یم او نوح علیه السلام ته وحي وکړے شوه چه ستا په قوم کښې چا چه ایمان راوړو هغهٔ راوړو اوس

إِلَّا مَنْ قَدْ آمَنَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سوا | د هغه چا نه | چه ايمان ئے راوړے دے | پس ته غم مه کوه | په وجه د هغه | چه دوی ئے کوی

پکښے بل هيڅوک ايمان نه راوړی ، نو ته د دوی په کارونو هيڅ غم مه کوه.

وَاصْنَعِ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيِنَا وَلَا تُخَاطِبْنِي فِي الَّذِينَ

او ته جوړه کړه | کشتئ | زمونږ په وړاندے | او زمونږ په حکم | او مه | کوه خبره ماسره | د هغو په باره کښے

او زمونږ په نګرانئ کښے يوه کشتئ جوړه کړه او زمونږ په حکم ئے جوړه کړه او ماسره د ظالمانو په حقله

ظَلَمُوا ۚ إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٣٧﴾ وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ

چه ظلم ئے کړے دے | بيشکه دوی | غرقيدونکی دی | او جوړوله ده | کشتئ | او هر کله چه به | تيريدل

خبره مه کوه ، دوی به خامخا ډوب پيږی . او نوح عليه السلام کشتئ جوړوله . او هر کله چه د قوم

عَلَيْهِ مَلَأٌ مِنْ قَوْمِهِ سَخِرُوا مِنْهُ ۚ قَالَ إِنْ تَسْخَرُوا

د هغه په خوا کښے | سرداران | د ده د قوم | نو توقے به کولے دوی | ده پورے | ده ووئيل | که چرے | تاسو خاندئ

سرداران به ئے په خوا کښے تيريدل نو توقے به ئے ورپورے کولے ، نوح عليه السلام ورته ووئيل که تاسو مونږ

مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنْكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ

مونږ پورے | نو بيشکه مونږ به خاندو | په تاسو پورے | لکه چه | تاسو خاندئ | پس زر به | تاسو ته معلومه شی

پورے ملنډے کوئ نو مونږ به په تاسو پورے خاندو لکه چه تاسو خندا اوس کوئ . ډير زر به درته معلومه شی

مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٣٩﴾

چه په چا راځی | (هغه) عذاب | چه رسوا به کړی هغه | او نازليږی | په هغه | عذاب | هميشه

چه په چا باندے شرمونکے عذاب راځی او په چا باندے د هميشه عذاب راکوزيږی .

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا

تر دے چه | هر کله راغے | زمونږ حکم | او جوش ووهلو | تنور | (نو) حکم وکړو مونږ | وخيژوه | په کشتئ کښے

(داخبرے کيدلے) تر دے چه زمونږ حکم راغے او د ځمکے نه اوبه را ووتلے نو مونږ ورته حکم وکړو چه په دے کښے

مِنْ كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ عَلَيْهِ

د هر قسم | جوړے (نر او ماده) | دوه | او خپل کور والا | سوا د هغه چا نه | چه ثابت شوے دے په هغه

د هر قسم ځناورو نه يو يو جوړه يعنی دوه دوه ته وخيژوه او د خپل کور خلق هم مګر (هغه نه) د چا په حقله

الْقَوْلُ وَمَنْ آمَنَ ۚ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾

حکم | او (هغه هم) چه ايمان ئے راوړے دے | او نه وو ايمان راوړے | ده سره | مګر لږ و کسانو

چه فيصله شوے ده او هغه خلق (هم پکښے کينوه) چه ايمان ئے راوړے دے او (نوح) سره ډيرو کمو خلقو ايمان راوړے وو

وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا ۚ إِنَّ رَبِّي

او ده ووئيل | (چه) سواره شئ | په دے کښے | د الله په نوم سره | په روانيدو دے | او ودريدو د دے کښے | بيشکه زما رب

او نوح وفرمائيل په دے کشتئ کښے سواره شئ د دے روانيدل او ودريدل د الله تعالیٰ په نوم دی بيشکه زما رب

لَغَفُوْرٌ رَّحِیْمٌ ﴿۴۱﴾ وَهِیَ تَجْرِیْ بِهِمْ فِیْ مَوْجٍ كَالْجِبَالِ قف

بخښونکے | مهربان دے | او هغه | روانه وه | چه بهیده دوی له | په موجونو کښے | په شان د غرونو

او کشتۍ هغوی لره د غرونو په شان دنګو دنګو چپو کښے روان کړله. بخښونکے مهربان دے

وَنَادٰی نُوْحُ ࣙابْنَهٗ وَكَانَ فِیْ مَعْزِلٍ یّٰبُنَیَّ ارْكَبْ مَّعَنَا

او آواز وکړو | نوح | خپل ځوی ته | او هغه وو | په غاړه | اے زما ځویه! | سور شه | مونږ سره

او نوح علیه السلام خپل ځوی ته آواز وکړو او هغه یو اړخ ته ولاړ وو، اے زما ځویه! مونږ سره راسور شه

وَلَا تَكُنْ مَّعَ الْكٰفِرِیْنَ ﴿۴۲﴾ قَالَ سَاٰوِیْۤ اِلٰی جَبَلٍ یَّعْصِمُنِیْ

او مۀ کیږه ته | کافرانو سره | هغۀ ووئیل | زۀ به پناه واخلم | په یو غر باندے | هغه به بچ کړی ما

او کافرانو سره مۀ پاتے کیږه. هغۀ ووئیل زۀ به ډیر زر د یو غر پناه واخلم چه ما به د اوبو

مِنَ الْمَآءِ ؕ قَالَ لَا عَاصِمَ الْیَوْمَ مِنْ اَمْرِ اللّٰهِ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ ۚ

(د طوفان) د اوبو نه | نوح ووئیل | هیڅوک بچ کوونکے نشته | نن | د الله د حکم نه | مګر په چا چه | هغه رحم وکړی

نه بچ کړی (نوح) وفرمائیل، نن د الله تعالیٰ د عذاب نه څوک بچ کوونکے نشته، مګر په چا چه هغه

وَحَالَ بَیْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِیْنَ ﴿۴۳﴾ وَقِیْلَ یٰۤاَرْضُ

او حائل شوه | د دوی په مینځ کښے | چپه | نو هغه شو | له ډوبیدونکو نه | او ووئیلے شو | اے زمکے!

مهربان وی، په دے کښے د دواړو ترمینځه یوه چپه راوچته شوه نو هغه هم د نورو سره ډوب شو. او حکم وشو چه اے زمکے!

ابْلَعِیْ مَآءَكِ وَیٰسَمَآءُ اَقْلِعِیْ وَغِیْضَ الْمَآءُ وَقُضِیَ الْاَمْرُ

ښکته راکاږه | خپلے اوبۀ | او اے آسمانه! | منع شه | او کمے شوے | اوبۀ | او پوره شو | کار

خپلے اوبۀ ښکته راکاږه او اے آسمانه! بس شه نو اوبۀ کمے شوے او کار پوره کړے شو،

وَاسْتَوَتْ عَلَی الْجُوْدِیِّ وَقِیْلَ بُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظّٰلِمِیْنَ ﴿۴۴﴾

او ودریده (کشتۍ) | په جودی غر باندے | او ووئیلے شو لرې والی (د رحمت نه) | ظالمان خلق.

او کشتۍ د جودی په غر باندے ودریده او ووئیلے شو چه ظالم قوم د پاره هلاکت دے.

وَنَادٰی نُوْحٌ رَّبَّهٗ فَقَالَ رَبِّ اِنَّ ابْنِیْ مِنْ اَهْلِیْ

او آواز وکړو | نوح | خپل رب ته | پس ده ووئیل | اے زما ربه! | بیشکه | زما ځوی | زما د کور والو نه دے

او نوح علیه السلام خپل رب ته آواز وکړو او ده ووئیل چه اے زما ربه! بیشکه زما ځوی زما کور والو کښے شامل دے

وَاِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَاَنْتَ اَحْكَمُ الْحٰكِمِیْنَ ﴿۴۵﴾ قَالَ یٰنُوْحُ

او بیشکه | ستا وعده | رښتینې ده | او ته | د ټولو نه ښۀ فیصله کوونکے یې | ووئیل (الله) | اے نوح!

او ستا وعده بالکل رښتینې ده او ته خو د هر یو حاکم د پاسه لوئے حاکم یې. الله ورته ووئیل چه اے نوح!

اِنَّهٗ لَیْسَ مِنْ اَهْلِكَ ۚ اِنَّهٗ عَمَلٌ غَیْرُ صَالِحٍ ۖ فَلَا تَسْـَٔلْنِ مَا

بیشکه دے | نۀ دے | ستا د کور والو نه | بیشکه د ده | عمل | نیک نۀ دے | پس سوال مۀ کوه له ما نه | د هغه

دے ستا د کور، په خلقو کښے شامل نۀ دے، د ده عملونه ښۀ نۀ دي نو تۀ ما نه د داسے څیز سوال مۀ کوه

لَيْسَ لَكَ بِهٖ عِلْمٌ ؕ اِنِّيْٓ اَعِظُكَ اَنْ تَكُوْنَ مِنَ الْجٰهِلِيْنَ ۴۶ قَالَ

چه نشته دے | تا ته | په هغې باندې | علم | بیشکه زۀ | نصیحت کوم تا ته | چه (نۀ) شې ته | له جاهلانو نه | دۀ ووئیل

چه تۀ پرے نۀ پوهیږے ، زۀ در ته نصیحت کوم چه چرے د نادانانو عونې نۀ شې . نوح ووئیل

رَبِّ اِنِّيْٓ اَعُوْذُ بِكَ اَنْ اَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِيْ بِهٖ

اے زما ربه! | بیشکه زۀ | ستا پناه غواړم | (له دې نه) چه | سوال وکړم له تا نه | د هغه څۀ | چه نشته دے ما ته | د هغې

چه اے زما ربه! زۀ په تا سره پناه غواړم چه زۀ له تا نه داسے څیز وغواړم چه پوهه پرے نۀ

عِلْمٌ ؕ وَاِلَّا تَغْفِرْ لِيْ وَتَرْحَمْنِيْٓ اَكُنْ مِّنَ الْخٰسِرِيْنَ ۴۷

علم | او که چرے تۀ بخښنه ونه کړے ما ته | او تۀ په ما رحم (ونۀ) کړے | (نو) شم به زۀ | له نقصان موندونکو نه

یم ، او که تۀ ما ونۀ بخښې او په ما رحم ونۀ کړے نو زۀ به تاوان شم .

قِيْلَ يٰنُوْحُ اهْبِطْ بِسَلٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلٰٓى اُمَمٍ

حکم وشو | اے نوح! | ښکته راشه | په سلامتیا سره | زمونږ له طرفه | او برکتونو سره | په تا باندې | او په هغه امتونو باندې

ورته حکم وشو چه اے نوح! (اوس) کوز شه زمونږ له طرف نه په تا باندې او په هغه امتونو باندې چه تا سره دي

مِّمَّنْ مَّعَكَ ؕ وَاُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُمْ مِّنَّا

د هغه خلقو نه | چه تا سره دي | او څۀ امتونه | کوم چه به مونږ ژر فائده ورکړو | بیا به هغوی ته ورسیږي | زمونږ له طرفه

سلامتیا او برکت دي ، او داسے امتونه به هم راځي چه مونږ به ورله لږ وخت عیشونه ورکړو بیا به ورته

عَذَابٌ اَلِيْمٌ ۴۸ تِلْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْغَيْبِ نُوْحِيْهَآ اِلَيْكَ

عذاب | دردناک | دا (قول) | خبرونه دي | د غیبو | چه مونږ وحي رالیږو د هغې | تا ته

زمونږ د طرف نه دردناک عذاب راشي . (اے پیغمبره!) دا د غیبو خبرونه دي چه مونږ تا ته د وحي په ذریعه رالیږو

مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَآ اَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هٰذَا ۛؕ فَاصْبِرْ ؕۛ اِنَّ

نۀ تۀ په هغې باندې پوهیدلے | او نۀ ستا قوم | له دے نه وړاندې | پس صبر کوه | بیشکه

له دے نه وړاندې نۀ تا ته معلوم وو او نۀ ستا قوم ته ، پس صبر کوه . بیشکه

الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِيْنَ ۴۹ وَاِلٰى عَادٍ اَخَاهُمْ هُوْدًا ؕ قَالَ يٰقَوْمِ

ښۀ انجام خو | د پرهیزګارو دے | او د عاد طرف ته (مونږ ولیږلو) | د دوی ورور | هود | دۀ ووئیل | اے زما قومه!

ښۀ انجام خو هم د پرهیزګارو دے . او قوم د عاد طرف ته مو د دوی ورور هود (ولیږلو) دۀ ووئیل اے زما قومه!

اعْبُدُوا اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ؕ اِنْ اَنْتُمْ اِلَّا

عبادت کوئ د الله | (چه) نشته دے تاسو پاره | هیڅ یو معبود | سوا له دۀ نه | نۀ یئ تاسو | مګر صرف

تاسو د الله تعالی عبادت کوئ د هغۀ نه بغیر ستاسو بل معبود نشته ، تاسو خو صرف دروغ

مُفْتَرُوْنَ ۵۰ يٰقَوْمِ لَآ اَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ اَجْرًا ؕ اِنْ اَجْرِيَ

له ځانه خبرے جوړوونکي | اے زما قومه! | زۀ نۀ غواړم له تاسو نه | په دے | (څۀ) اجر | نۀ دے | زما اجر

تړلي دي . اے زما قومه! زۀ تاسو نه په دے (تبلیغ) باندې هیڅ بدله نۀ غواړم زما بدله خو

إِلَّا عَلَى الَّذِي فَطَرَنِي ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾ وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ

مگر | په هغه ذات کوم چه | زۀ پیدا کړم | پس آیا تاسو عقل نۀ لرئ | او اے زما قومه! | تاسو بخښنه غواړئ | د خپل رب نه

د هغه ذات په ذمه ده چه زۀ ئے پیدا کړے یم نو آیا تاسو د عقل نه کار نۀ اخلئ . او اے زما قومه! د خپل رب نه بخښنه غواړئ

ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ مِدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً

بیا رجوع کوئ | هغۀ طرف ته | هغه به رالیږی | آسمان (باران) | په تاسو باندې | په شیبو شیبو باران | او زیات به کړی | طاقت

بیا هغۀ ته توجه کوئ نو هغه به په تاسو باندې په شیبو شیبو باران ووروی او تاسو له به د دے طاقت سره

إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا يَا هُودُ مَا جِئْتَنَا

ستاسو په موجوده طاقت کښے | او مخ مه اړوئ تاسو | گناهگاران شوی | دوی ووئیل | اے هوده! | نۀ دے راوړے تا موږ ته

نور زیات طاقت درکړی او (د حق نه) مخ نه مه اړوئ چه مجرمان به شئ . دوی جواب ورکړو چه اے هوده! تا خو موږ ته

بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ بِتَارِكِي آلِهَتِنَا عَنْ قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ

څۀ دلیل | او موږ نۀ یو | پریښودونکی | خپل معبودان | په خبره ستا | او نۀ یو موږ په تا

څۀ واضح دلیل نۀ دے راوړے، او موږ خپل معبودان ستا په وینا پریښودے نۀ شو، او نۀ موږ په تا ایمان

بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾ إِنْ نَقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوءٍ ۗ

ایمان راوړونکی | نۀ وایو موږ | مگر (دا چه) رسولے دے تا ته | ځینو معبودانو زموږ | څۀ ضرر

راوړونکی یو . موږ خو صرف دا وایو چه زموږ یو معبود تۀ په دے مصیبت اخته کړے یې .

قَالَ إِنِّي أُشْهِدُ اللَّهَ وَاشْهَدُوا أَنِّي بَرِيءٌ مِمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

هغۀ ووئیل | بیشکه زۀ گواه کوم | الله | او تاسو هم گواه شئ | چه زۀ | ویزار یم | له هغه څۀ نه | چه تاسو ئے شریکوئ

هود ووئیل چه بیشکه زۀ الله تعالی گواه کوم او تاسو هم گواهان وسیرئ چه زۀ د ستاسو شرک نه ویزار یم

مِنْ دُونِهِ ۖ فَكِيدُونِي جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنْظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ

د هغۀ نه سوا | پس تدبیر وکړئ زما خلاف تاسو | ټول | بیا | مهلت مۀ راکوئ ما ته | ما خو | توکل وکړو

د الله تعالی نه علاوه تاسو ټول ما ته ضرر رسونه جوړ کړئ او بیا ما ته مهلت مۀ راکوئ . زما په الله تعالی باندې

عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُمْ ۚ مَا مِنْ دَابَّةٍ إِلَّا هُوَ آخِذٌ

په الله باندې | چه زما رب دے | او ستاسو (هم) رب دے | نشته څۀ (ساه لرونکی) تلونکے | مگر هغه | نیوونکے دے

توکل دے چه زما هم رب دے او ستاسو هم رب دے، داسے هیڅ یو ژوندے نشته چه د هغه تندے د الله تعالی

بِنَاصِيَتِهَا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٦﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا

تندے د هغۀ | بیشکه | زما رب | په نیغه لاره باندې دے | پس که چرے تاسو مخ واړوئ

په قبضه کښے نۀ وی، بیشکه زما رب (د حق وانصاف) په نیغه لاره باندې دے . او که تاسو مخ اړوئ

فَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ مَا أُرْسِلْتُ بِهِ إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ رَبِّي

نو ما دررسولے دے تاسو ته | (هغه پیغام) چه رالیږلے شوے یم زۀ په هغے | تاسو ته | او ستاسو جانشین به کړی | زما رب

نو ما یقیناً هر هغه پیغام تاسو ته دررسولے دے په کوم سره چه زۀ تاسو ته رالیږلے شوے یم او زما رب به ستاسو په

قَوْمًا غَيْرَكُمْ ۚ وَلَا تَضُرُّونَهُ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ

يو (بل) قوم | تاسو نه علاوه | او تاسو به نقصان ورته نه رسولے شئ هغه ته | د هیڅ څیز | بیشکه زما رب | د هر څیز

ځائے یو بل قوم آباد کړي او تاسو به هغه ته هیڅ نقصان رسولے نه شئ ، زما رب د هر څیز نګهبان

حَفِيظٌ ﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَاءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ آمَنُوا

نګران دے | او هر کله چه راغے | زمونږ حکم | نو خلاصے ورکړو مونږ | هود ته | او هغو خلقو ته | چه ایمان ئے راوړے وو

دے ۔ او څهٔ وخت چه زمونږ حکم راورسیدو نو مونږ هود علیه السلام او د هغهٔ ایمان دار ملګری په خپله

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَنَجَّيْنَاهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ

د دهٔ سره | په خپل رحمت | او مونږ خلاصے ورکړے ووئ | له سخت عذاب نه | او دا دے

مهربانئ بچ کړل ۔ او هغوی مو د ډیر سخت عذاب نه بچ کړل ۔ او دغه قوم د

عَادٌ ۖ جَحَدُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُ وَاتَّبَعُوا

(قوم د) عاد | کوم چه انکار وکړو | د آیتونو | د رب خپل | او نافرمانی ئے وکړه | د هغهٔ د رسولانو | او پیروي ئے وکړه

عاد وو ، چه د خپل رب د نخښو نه ئے انکار وکړو او د هغهٔ د پیغمبرانو نافرمانی ئے وکړه او د هر ظالم

أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً

د حکم | د هر سرکش | جګړه مار | او ولګولے شو دوی پسے | په دے دنیا کښے (هم) | لعنت

او سرکش د حکم پیروي ئے وکړه ۔ آخر دا چه په دے دنیا کښے هم لعنت ورپسے شو ، او د

وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ ۗ أَلَا إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا بُعْدًا لِّعَادٍ

او | په ورځ د قیامت (هم) | واوره ! | بیشکه | قوم د عاد | انکار وکړو | د خپل رب | واوره ! | لعنت دے دی په عاد

قیامت په ورځ به هم ورپسے وی ، یاد ساتئ چه د عاد قوم د خپل رب نه منکر شو ، خبر شئ چه د هود قوم عاد د

قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا ۚ قَالَ يَا قَوْمِ

چه قوم د هود وو | او (قوم د) ثمود طرف ته (مونږ ولیږلو) د دوی ورور | صالح | دهٔ ووئیل | اے زما قومه !

رحمت نه) لرے پریوتل ۔ او ثمود (نومے قوم) ته (مو) د دوی ورور صالح وګیږلو دهٔ ورته ووئیل چه اے زما قومه !

اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم

عبادت وکړئ | د الله | نشته دے تاسو له | هیڅوک معبود | سوا د هغهٔ نه | هغهٔ پیدا کړی تاسو

د الله تعالیٰ عبادت کوئ چه د هغهٔ نه بغیر ستاسو بل معبود نشته ، هم هغهٔ تاسو د مزکے نه

مِّنَ الْأَرْضِ وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ ۚ

له زمکے نه | او آباد ئے کړی تاسو | په دے کښے | پس بخښنه غواړئ هغه نه | بیا رجوع کوئ | هغهٔ طرف ته

راپیدا کړی یئ او په دے کښے ئے آباد کړی یئ ، نو د هغهٔ نه معافی غواړئ بیا هغهٔ ته توجه کوئ

إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ ﴿٦١﴾ قَالُوا يَا صَالِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا

بیشکه زما رب | نزدے دے | قبلوونکے دے | دوی ووئیل | اے صالحه ! | بیشکه ته وے | په مونږ کښے

بیشکه زما رب هرچا ته نزدے دے او دُعا ګانے قبلوونکے دے ، دوی ورته ووئیل چه اے صالحه ! د دے نه وړاندے تا نه

مَرْجُوًّا قَبْلَ هٰذَآ أَتَنْهٰنَآ أَنْ نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ اٰبَآؤُنَا

د اُمید وړ آسره | له دے نه وړاندې | آیا ته موږ منع کوې | چه عبادت وکړو موږ | ځکه څه چه عبادت یې کولو | پلارانو زموږ

زموږ ډیر اُمید وو ته وو ، آیا ته موږ دِ دے د عبادت نه منع کوې د کومو عبادت چه زموږ پلار نیکه

وَإِنَّنَا لَفِيْ شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُوْنَآ إِلَيْهِ مُرِيْبٍ ﴿٦٢﴾ قَالَ

او بیشکه موږ | په شک کښې یو | له هغه څه نه | کوم طرف ته چه ته موږ بلې | په لوی شک کښې | ده ووئیل

کړي دي ، او د کومې خبرې طرف ته چه ته موږ رابلې د هغې په حقله موږ په ډیر شک کښې پراته یو . ده ووئیل

يٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ مِّنْ رَّبِّيْ وَاٰتٰنِيْ

اے قومه زما! | آیا گورئ تاسو | که چرې زه یم | په یو واضح دلیل باندې | د خپل رب له طرفه | او هغه راکړې ده ما ته

اے زما قومه! دا څو ووایئ چه که زه د خپل رب د طرف نه په یو واضح دلیل قائم یم او هغه په ما

مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَّنْصُرُنِيْ مِنَ اللّٰهِ إِنْ عَصَيْتُهٗ

له خپل طرف نه | رحمت (نبوت) | نو څوک | به زما مدد وکړی (بچ کړی) | د الله نه | که چرې | زه د هغه نافرمانی وکړم

خپل رحمت هم کړے وی نو څوک به د الله تعالیٰ په مقابله کښې زما امداد وکړی که زه د هغه نافرمانی وکړم

فَمَا تَزِيْدُوْنَنِيْ غَيْرَ تَخْسِيْرٍ ﴿٦٣﴾ وَيٰقَوْمِ هٰذِهٖ نَاقَةُ اللّٰهِ لَكُمْ

پس نه | زیاتوئ تاسو ما د پاره | بغیر د نقصان نه | او اے زما قومه! | دا | اوښه ده | د الله | تاسو د پاره

تاسو خو ماله هم تاوان راکوئ . او اے زما قومه! دا د الله تعالیٰ اوښه ده چه تاسو د پاره

اٰيَةً فَذَرُوْهَا تَأْكُلْ فِيْٓ أَرْضِ اللّٰهِ وَلَا تَمَسُّوْهَا بِسُوْٓءٍ

یوه نخښه | پس پریږدئ دا | چه څریږی | په زمکه | د الله | او مه رسوئ دے ته | (څه) تکلیف

یوه نخښه ده ، پس تاسو دا پریږدئ چه د الله تعالیٰ ملک کښې آزاده څریږی او دے ته څه تکلیف مه رسوئ

فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ قَرِيْبٌ ﴿٦٤﴾ فَعَقَرُوْهَا فَقَالَ تَمَتَّعُوْا

پس و به نیسی تاسو | عذاب | نژدے (ډیر زر) | نو دوی اوښه مړه کړه | نو ده فرمائیل | نفع واخلئ (ژوند تیر کړئ)

گنی یو نژدے عذاب به مو راونیسی . په دې باندې هم دوی هغه اوښه ووژله نو صالح ؑ وفرمائیل چه په خپلو

فِيْ دَارِكُمْ ثَلٰثَةَ أَيَّامٍ ذٰلِكَ وَعْدٌ غَيْرُ مَكْذُوْبٍ ﴿٦٥﴾ فَلَمَّا

په خپلو کورونو کښې | درے | ورځې | دا | وعده ده | چه دروغ نه ده | پس هر کله چه

کورونو کښې بس درې ورځې نورے تیرې کړئ (یاد ساتئ چه) دا وعده ده چه پکښې بالکل دروغ نشته . بیا هر کله چه

جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صٰلِحًا وَّالَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهٗ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا

راغے | زموږ حکم | نو خلاصی ورکړه موږ | صالح ته | او هغو خلقو ته | چه ایمان ئې راوړے وو | ده سره | په رحمت | خپل سره

زموږ حکم راغے نو موږ په خپل رحمت سره صالح ؑ له او هغو خلقو له چه د ده سره ئې ایمان راوړے وو نجات ورکړو

وَمِنْ خِزْيِ يَوْمِئِذٍ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيْزُ ﴿٦٦﴾ وَأَخَذَ

او له رسوائی نه | د دغه ورځې | بیشکه | ستا رب | هم هغه دے | زور ور | زبردست | او ونیول

او د هغه ورځې د رسوائی نه (مو بچ کړل) ، بیشکه ستا رب ډیر قوی او غالب دے . یاتے شول ظالمان

الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جٰثِمِينَ ﴿٦٧﴾

هغه خلق چه | ظلم ئې وکړو | یوه (غیبي) چغه | پس د سحر شو دوی | په خپلو کورونو کښې | مړهٔ پراته

نو هغوی یوه (ناترسه) چغه ونیول، نو په خپلو کورونو کښې د سحر په وخت کښې داسې پړمخې پریوتل

كَأَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيهَا ۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَا۟ كَفَرُوا۟ رَبَّهُمْ ۗ أَلَا

لکه چه | دوی هیڅ اُوسه | په دغه ځائے کښې | واوره! | بیشکه (قوم د) ثمود | انکار وکړو | د خپل رب | واوره

لکه چه دوی دغلته هیڅ اوسیدلی نهٔ وو، یاد ساتئ چه ثمودیانو د خپل رب نه انکار کړے وو، یاد ساتئ

بُعْدًا لِّثَمُودَ ﴿٦٨﴾ وَلَقَدْ جَآءَتْ رُسُلُنَآ إِبْرٰهِيمَ

ع ٨/٦

لرے والے دې وی | ثمودیانو د پاره | او بیشکه | راغلی وو | زمونږ رالیږلے شوی (فرښتې) | ابراهیم ته

چه ثمودیان (د رحمت نه) ډیر لرے وغورزیدل او بیشکه زمونږ فرښتو ابراهیم علیه السلام ته زیرے راوړو

بِالْبُشْرٰى قَالُوا سَلٰمًا ۖ قَالَ سَلٰمٌ ۖ فَمَا لَبِثَ أَنْ جَآءَ بِعِجْلٍ

په زیری سره | دوی ووئیل | سلام | ده ووئیل | سلام | بیا ده وخت تیر نهٔ کړو | چه راوې وړو ده | غوښه

او ورته ئې ووئیل چه سلامت اوسې، ده ووئیل چه تاسو هم سلامت اوسئ نو ساعت تیر نهٔ ؤ چه یو وریت غوښه ئې

حَنِيذٍ ﴿٦٩﴾ فَلَمَّا رَآ أَيْدِيَهُمْ لَا تَصِلُ إِلَيْهِ نَكِرَهُمْ وَأَوْجَسَ

وریت شوې | بیا هر کله چه | ده وکتل | د دوی لاسونه | چه نهٔ رسیږی | هغې ته | نو ئې شکمن شو په دوی | او محسوس کړه (په زړهٔ کښې)

ورله راوویستلو. خو چه داسې وکتل چه د دوی لاسونه ورته نهٔ وړاندې کیږی نو شکمن شو او په زړهٔ کښې

مِنْهُمْ خِيفَةً ۚ قَالُوا لَا تَخَفْ إِنَّآ أُرْسِلْنَآ إِلٰى قَوْمِ لُوطٍ ﴿٧٠﴾

له دوی نه | ویره | دوی ووئیل | مهٔ ویریږه | بیشکه مونږ رالیږلے شوی یو | د لوط د قوم طرف ته

ئې تری نه ویره وشوه. فرښتو ورته ووئیل چه مهٔ ویریږه مونږ د لوط علیه السلام قوم ته رالیږلے شوی یو

وَامْرَأَتُهُ قَآئِمَةٌ فَضَحِكَتْ فَبَشَّرْنٰهَا بِإِسْحٰقَ ۙ وَمِنْ وَّرَآءِ

او بی بی د ده | ولاړه وه | پس دے وخندل | نو زیرے ورکړو مونږ دې ته | د اسحاق | او وروستو

او د ابراهیم علیه السلام بی بی ولاړه وه (اوریدل ئې) نو دې خاندل نو مونږ ورله د اسحق (نوم ځوئے) زیرے ورکړو او په

إِسْحٰقَ يَعْقُوبَ ﴿٧١﴾ قَالَتْ يٰوَيْلَتٰىٓ ءَأَلِدُ وَأَنَا عَجُوزٌ

د اسحق نه | د یعقوب | دے ووئیل | چه هائے زما کم نصیبه | آیا زهٔ به زیږوم | حالانکه زهٔ | بوډۍ یم

اسحق پسې د (هغهٔ ځوئے) یعقوب. دے ووئیل چه هائے زما کم نصیبه زهٔ به اوس ځوئے راوړم چه بوډۍ شوم

وَهٰذَا بَعْلِي شَيْخًا ۖ إِنَّ هٰذَا لَشَيْءٌ عَجِيبٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوٓا أَتَعْجَبِينَ

او دا | زما خاوند (هم) | بوډا دے | بیشکه | دا (خو) | خبره ده | عجیبه | دوی ووئیل | آیا ته تعجب کوے

او دا زما خاوند هم بوډا دے. دا خو ډیره عجیبه خبره ده، دوی ووئیل آیا ته د الله تعالیٰ په

مِنْ أَمْرِ اللّٰهِ ۖ رَحْمَتُ اللّٰهِ وَبَرَكٰتُهُ عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ ۚ

د الله په کارونو کښې | د الله رحمت | او د هغهٔ برکتونه دې وی | په تاسو | اے کور والو!

کارونو کښې تعجب کوے. اے د دے کور خاوندانو په تاسو د الله تعالیٰ رحمت او برکتونه دی

إِنَّهُ حَمِيدٌ مَّجِيدٌ ﴿۷۳﴾ فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْعُ وَجَآءَتْهُ

بیشکه هغه | ستائیلے شوے دے | د لوئی خاوند دے | پس هر کله چه | لاړه | له ابراهیم نه | ویره | او ورته راغلله

بیشکه هغه د تعریف جوګه او د لوئے شان خاوند دے. نو هر کله چه د ابراهیم علیه السلام ویره ختمه شوه او زیرے ورته

الْبُشْرَىٰ يُجَادِلُنَا فِي قَوْمِ لُوطٍ ﴿۷۴﴾ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ لَحَلِيمٌ

زیرے | نو مونږ سره په جګړه شو | د لوط د قوم په باره کښے | بیشکه | ابراهیم | د زغم خاوند دو

راغلو، نو مونږ سره ئے د لوط د قوم په حقله بحث شروع کړو، بیشکه ابراهیم علیه السلام ډیر حلیم،

أَوَّاهٌ مُّنِيبٌ ﴿۷۵﴾ يَا إِبْرَاهِيمُ أَعْرِضْ عَنْ هَٰذَا

(الله نه) ویریدونکے | (هغه ته) رجوع کوونکے | اے ابراهیم! | مخ واړوه | له دے نه

د الله نه ویریدونکے او رجوع کوونکے وو اے ابراهیم! دا خبره پریږده

إِنَّهُ قَدْ جَآءَ أَمْرُ رَبِّكَ وَإِنَّهُمْ آتِيهِمْ عَذَابٌ

بیشکه راغلے دے | حکم ستا د رب | او بیشکه په دوی باندې راتلونکے دے | عذاب

بیشکه ستا د رب قطعی حکم شوے دے او په دوی به داسے عذاب ضرور راځی

غَيْرُ مَرْدُودٍ ﴿۷۶﴾ وَلَمَّا جَآءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيٓءَ بِهِمْ

چه نه دے واپس کیدونکے | او هر کله چه | راغلل | زمونږ رالیږلے شوی (فرښتے) | لوط ته | (نو) هغه غمژن شو | په وجه د دوی

چه هغه د واپس کیدو نه دے. او هر کله چه زمونږ فرښتے لوط علیه السلام ته راغلے نو د دوی په راتلو خفه شو،

وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا وَقَالَ هَٰذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ ﴿۷۷﴾ وَجَآءَهُ

او تنګ شو | له دوی نه | په زړه کښے | او وئے وئیل | (چه) دا (خو) | یوه ورځ ده | د مصیبت | او ورغلل دهٔ ته

او په زړهٔ ئے بار شو، او وئے وئیل چه دا نننئ ورځ ډیره سخته ده، او د دهٔ د قوم

قَوْمُهُ يُهْرَعُونَ إِلَيْهِ وَمِنْ قَبْلُ كَانُوا يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ

د دهٔ قوم (خلق) | په منډه منډه | د دهٔ طرف ته | او له وړاندې نه | په دوی کول | بد کارونه

خلق په منډه منډه دهٔ ته راغلل، او دوی لا د وړاندې نه بد کارونه کول.

قَالَ يَا قَوْمِ هَٰؤُلَآءِ بَنَاتِي هُنَّ أَطْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ

(لوط) ووئیل | اے زما قومه! | دا دی | زما لوڼړه | دوی | ډیرے پاکے دی | تاسو ته پاره | پس ووېرېږئ | د الله نه

لوط ووئیل اے خلقو! دا زما لوڼړه دی، دا تاسو د پاره پاکے دی (دوی سره نکاح وکړئ) د الله تعالیٰ نه ووېرېږئ

وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي ۖ أَلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ ﴿۷۸﴾ قَالُوا

او ما مه رسوا کوئ ما | زما په میلمنو کښے | آیا نشته دے | په تاسو کښے | څوک سړے | په سمه لار روان | دوی ووئیل

او ما په خپلو میلمنو کښے مهٔ رسوا کوئ، آیا په تاسو کښے سم سړے نشته۔ دوی ووئیل

لَقَدْ عَلِمْتَ مَا لَنَا فِي بَنَاتِكَ مِنْ حَقٍّ وَإِنَّكَ لَتَعْلَمُ

بیشکه پوهه یې ته | چه نشته زمونږ | ستا په لوڼړو کښے | څهٔ | حق (دلچسپی) | او بیشکه ته | ښهٔ پوهیږے

چه تا ته معلومه ده چه ستا د لوڼړو مونږ ته څهٔ ضرورت نشته۔ او تا ته دا هم معلومه ده

مَا نُرِيْدُ (٧٩) قَالَ لَوْ اَنَّ لِيْ بِكُمْ قُوَّةً اَوْ اٰوِيْٓ

مونږ چه څهٔ غواړو | دهٔ ووئیل | کاش که (وې) | ماسره | په تاسو باندې | څهٔ طاقت | یا | ما پناه اخستلے وې

چه مونږ څهٔ غواړو ؟ لوط علیه السلام ووئیل اے کاش ! ماسره د مقابلے طاقت وے یا م د یوے مضبوطے

اِلٰى رُكْنٍ شَدِيْدٍ (٨٠) قَالُوْا يٰلُوْطُ اِنَّا رُسُلُ رَبِّكَ

چا زورور آدر قوم ته | فرښتو ووئیل | اے لوط ! | بیشکه مونږ | رالیږلے شوی (فرښتے) یُو | ستا د رب

آسرے سره پناه نیولے وے ۔ فرښتو ووئیل اے لوطه ! بیشکه مونږ ستا د رب رالیږلے شوے فرښتے

لَنْ يَّصِلُوْٓا اِلَيْكَ فَاَسْرِ بِاَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِّنَ الَّيْلِ وَلَا يَلْتَفِتْ

هیڅ کله به ونه رسیږی دوی | تا ته | پس بوځه | خپل کسان | د شپے په څهٔ برخه کښے | او د روستو دِ نهٔ ګوری

یُو ، دوی تا ته نزدے کیدے قدر له هم نهٔ شی ، نو د شپے شپے د خپل کور خلق وباسه او په تاسو کښے به

مِنْكُمْ اَحَدٌ اِلَّا امْرَاَتَكَ ۭ اِنَّهٗ مُصِيْبُهَا مَآ اَصَابَهُمْ ۭ

له تاسو نه | هیڅوک | سوا | ستا د ښځے نه | بیشکه دا | رسیږی به دے ته | هغه څهٔ چه رسیږی به دوی ته

هیڅوک هم مخ په شا نهٔ ګوری خو (صرف) ستا ښځه هغه به هم په دغه آفت کښے اخته کیږی چه دا نور (قوم) پکښے

اِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصُّبْحُ ۭ اَلَيْسَ الصُّبْحُ بِقَرِيْبٍ (٨١) فَلَمَّا جَآءَ اَمْرُنَا

بیشکه د دوی د وعدے وخت | صبا دے | آیا نهٔ دے | صبا | نزدے | پس هر کله چه راغے | زمونږ حکم

اخته کیږی ، د دوی د هلاکت وخت صبا دے آیا صبا نزدے نهٔ دے ؟ نو هر کله چه زمونږ حکم راورسید

جَعَلْنَا عَالِيَهَا سَافِلَهَا وَاَمْطَرْنَا عَلَيْهَا حِجَارَةً مِّنْ سِجِّيْلٍ ڏ

نو کړله مونږ | برنئ برخه د دے (کلی) | د لاندې برخه | او ووروول مونږ | په هغه | کانړی | د کنګړو

نو مونږ هغه زمکه لاندې باندې کړه ، او په هغوی مو پرله پسے د کانړو باران

مَّنْضُوْدٍ (٨٢) مُّسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ ۭ وَمَا هِيَ مِنَ الظّٰلِمِيْنَ بِبَعِيْدٍ (٨٣)

پرله پسے | نخښه دار | ستا د رب په نزد | او نهٔ دے دا (کلی) | د ظالمانو نه | څهٔ لرے

ووروو په کوم چه ستاسو د رب له طرف نه نخښے لګیدلے وے او دا علاقه د دے ظالمانو نه څهٔ لرے نهٔ دے

وَاِلٰى مَدْيَنَ اَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۭ قَالَ يٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللّٰهَ

او مدین ته (مو ولیږلو) | د دوی ورور | شعیب | دهٔ ووئیل | اے زما قومه ! | عبادت کوئ | د الله

او مدین طرف ته مو د دوی ورور شعیب ولیږلو دهٔ ووئیل اے زما قومه ! د الله تعالیٰ عبادت کوئ

مَا لَكُمْ مِّنْ اِلٰهٍ غَيْرُهٗ ۭ وَلَا تَنْقُصُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ اِنِّيْٓ

نشته دے تاسو لره | هیڅ معبود | بے له دهٔ نه | او کمی مهٔ کوه | په ناپ | او تول کښے | بیشکه زهٔ

د هغهٔ نه سوا ستاسو بل معبود نشته ۔ او په ناپ او تول کښے کمے مهٔ کوئ ، بیشکه زهٔ

اَرٰىكُمْ بِخَيْرٍ وَّاِنِّيْٓ اَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيْطٍ (٨٤)

وینم تاسو | خوشحاله | او | بیشکه زهٔ ویریږم | په تاسو | له عذاب نه | د ورځے راګیرونکے ۔

تاسو خوشحاله ګورم او زهٔ ستاسو په حق کښے د هغے ورځے د عذاب نه ویریږم چه تاسو ټول به راګیر کړی

وَيٰقَوْمِ اَوْفُوا الْمِكْيَالَ وَالْمِيْزَانَ بِالْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا

او اے زما قومه! | پوره ورکوئ | پیمانه | او تله | په انصاف | او کم مه ورکوئ

اے زما قومه! ناپ او تول په انصاف سره پوره پوره کوئ ، او خلقو ته د هغوی

النَّاسَ اَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْاَرْضِ مُفْسِدِيْنَ ﴿٨٥﴾ بَقِيَّتُ اللّٰهِ

خلقو ته | د دوی څیزونه | او مه گرځئ | په زمکه کښې | فساد کوونکی | باقي بچ شوے | د الله

څیزونه کم مه ورکوئ او د زمکے په مخ فساد مه کوئ ، د الله (په درکړو کښې) بچ شوے

خَيْرٌ لَّكُمْ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۚ وَمَآ اَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيْظٍ ﴿٨٦﴾

بهتر دے تاسو له | که چرے | تاسو یئ | مؤمنان | او نه یم زه | په تاسو باندې | نگهبان

گټه درله (ډیره) بهتره ده که تاسو مؤمنان یئ . او زه خو ستاسو نگران خو مقرر شوے نه یم

قَالُوْا يٰشُعَيْبُ اَصَلٰوتُكَ تَاْمُرُكَ اَنْ نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ

دوی ووئیل | اے شعیبه! | آیا ستا مونځ | تا ته حکم کوی | چه مونږ پریږدو | هغه څه چه | عبادت به ئے کولو

دوی جواب ورکړو چه اے شعیبه! آیا ستا دا مونځ تا ته هیله دا تعلیم ښائی چه مونږ د هغه څیزونه پریږدو چه

اٰبَآؤُنَآ اَوْ اَنْ نَّفْعَلَ فِيْٓ اَمْوَالِنَا مَا نَشٰٓؤُا ۭ اِنَّكَ لَاَنْتَ الْحَلِيْمُ

پلارانو زمونږ | یا چه | مونږ ونه کړو په خپلو مالونو کښې | څه چه مونږ غواړو | بیشکه ته خو | برد بار

چه زمونږ پلارانو نیکونو د هغې عبادت کولو یا دا پریږدو چه په خپلو مالونو کښې په خپله خوښۍ لاس وهو ، واقعي ته خو ډیر هوښیار

الرَّشِيْدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يٰقَوْمِ اَرَءَيْتُمْ اِنْ كُنْتُ عَلٰى بَيِّنَةٍ

ښه سرے یئے | ده ووئیل | اے زما قومه! | آیا تاسو وینئ | که چرے زه یم | په یو واضح دلیل باندې

او پوخ دینداره شوے یئے . ده ووئیل چه اے زما قومه! دا خو راته ووایئ چه که زه د خپل رب د طرف نه په

مِّنْ رَّبِّيْ وَرَزَقَنِيْ مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا ۭ وَمَآ اُرِيْدُ

د خپل رب له طرف نه | او هغه را کړې وی ما ته | د خپل طرف نه | روزی ښه | او زه نه غواړم

قوی دلیل ولاړ یم (بیا هم) ، هغه مالره د خپل طرف نه ښه مال روزی کړے وی او زما دا نیت نه دے چه

اَنْ اُخَالِفَكُمْ اِلٰى مَآ اَنْهٰىكُمْ عَنْهُ ۭ اِنْ اُرِيْدُ اِلَّا الْاِصْلَاحَ

چه زه د مخالفت وکړم تاسو سره | د هغې نه چه تاسو ترے منع کوم | زه نه غواړم | مگر | اصلاح

ستاسو خلاف د هغه کار ته په خپله لاس واچوم د کوم نه چه زه تاسو منع کوم ، زه خو ستاسو اصلاح کول غواړم

مَا اسْتَطَعْتُ ۭ وَمَا تَوْفِيْقِيْٓ اِلَّا بِاللّٰهِ ۭ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَاِلَيْهِ

ترڅو چه ما نه کیدے شی | او نشته زما توفیق | مگر د الله (په مدد) | په هغه | زه توکل کوم | او د هغه طرف ته

ترڅو چه مې وس رسی او زما چه څه توفیق دے د الله تعالیٰ د طرف نه دے ، په هغه باندې مې توکل دے او په هر معامله

اُنِيْبُ ﴿٨٨﴾ وَيٰقَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِيْٓ اَنْ يُّصِيْبَكُمْ مِّثْلُ مَآ

زه رجوع کوم | او اے زما قومه! | تیار دې نه کړی تاسو | زما مخالفت | دے ته چه ورسیږی تاسو ته | په مثل د هغه څه

کښې هغه ته مخ کړم ، او اے زما قومه (داسې نه چه) ما سره د ښمنی تاسو تر دے حده ورسوی چه په هغه

أَصَابَ قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صٰلِحٍ ۚ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِّنكُم

چه رسیدلے وو | قوم دَ نوح | یا قوم دَ هود | یا قوم دَ صالح ته | او نهٔ دے قوم دَ لوط | له تاسو نه

مصیبت اخته شئ لکه دَ نوح قوم یا دَ هود قوم یا دَ صالح قوم چه پرے اخته شوی وو ۰ او دَ لوط دَ قوم (زمانه او علاقه)

بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي رَحِيمٌ

لرے | او بخښنه غواړئ | له خپل رب نه | بیا توبه کوئ | دَ هغهٔ طرف ته | بیشکه زما رب | مهربان

تاسو څخه لرے نهٔ ده ۰ او تاسو دَ خپل رب نه بخښنه غواړئ بیا هغهٔ ته رجوع شئ ، زما رب یقیناً رحم کوونکے (او)

وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يٰشُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِّمَّا تَقُولُ وَإِنَّا

محبت کوونکے دے | دوی ووئیل | اے شعیبه! | مونږ نهٔ پوهیږو | په ډیرو (خبرو) | هغه چه ته وائے | او بیشکه مونږ

مینه ناک دے ۰ دوی ووئیل اے شعیبه! څهٔ چه ته وائے په هغے کښے په اکثرو خبرو مونږ نهٔ پوهیږو او ته

لَنَرٰىكَ فِينَا ضَعِيفًا ۖ وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنٰكَ ۖ وَمَا أَنتَ عَلَيْنَا

تا وینو | په خپل مینځ کښے | کمزورے | او که نهٔ وے ستا خاندان؟ | نو تهٔ به مو سنګسار کړے وے | او نهٔ یے ته | په مونږ

مونږ ته په خپل قوم کښے ډیر کمزورے معلومیږے بنکارے او که ستا (د) کورنئ (لحاظ) نهٔ وے نو مونږ به تا ووهلے سنګسار کړے وے او

بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يٰقَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُم مِّنَ اللّٰهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ

غالب | دهٔ ووئیل | اے زما قومه! | آیا زما خاندان؟ | زیات زورآور دے په تاسو | دَ الله نه | او تاسو غورځولے دے هغه

ته په مونږ غالب نهٔ یے ۰ دهٔ ووئیل چه اے زما قومه! آیا زما دَ کورنئ (حق) په تاسو دَ الله تعالیٰ نه زیات دے ، حال دا دے چه تاسو هغه

وَرَآءَكُمْ ظِهْرِيًّا ۖ إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيٰقَوْمِ

له وروستو دَ شا کانو خپلو | بیشکه زما رب | په هغه څهٔ | چه تاسو کوئ | احاطه کوونکے دے | او اے زما قومه!

هغه هم شا ته پریښے دے ۰ بیشکه زما رب ستاسو په ټولو کارونو راچاپیره دے ۰ او اے زما قومه!

اعْمَلُوا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ ۖ سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ

عمل کوئ تاسو | په خپل ځائے باندے | بیشکه زهٔ (هم) عمل کوونکے یم | زر به تاسو ته معلومه شی (چه) | په چا | راځی

تاسو په خپل چال چلیږئ او زهٔ به (په خپل چال) روان یم ۰ زر به درته معلومه شی چه شرموونکے عذاب

عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ كَاذِبٌ ۖ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ

(هغه) عذاب | چه رسوا به کړی هغه | او هغه څوک | چه هغه دروغژن دے | او تاسو انتظار کوئ | بیشکه زهٔ (هم) | تاسو سره

به په چا راځی ، او څوک دروغژن دے ۰ او تاسو هم انتظار کوئ او زهٔ به هم تاسو

رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا

انتظار کوونکے یم | او هر کله چه | راغے | زمونږ حکم | نو مونږ نجات ورکړو | شعیب ته | او هغه خلقو ته چه | ایمان ئے راوړے وو

سره انتظار کوم ۰ او هر کله چه زمونږ حکم راغے نو شعیب (علیه السلام) او دَ هغهٔ مؤمنان ملګری مو په

مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا وَأَخَذَتِ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا

دَ دهٔ سره | په خپل رحمت سره | او ونیول | ظالمان | (غیبی) چغے | بیا دوی شول دَ صبا

په خپل رحمت سره بچ کړل ، او ظالمان یوے ناترسے چغے راونیول ، نو په خپلو کورونو

فِىْ دِيَارِهِمْ جٰثِمِيْنَ ۙ﴿۹۴﴾ كَاَنْ لَّمْ يَغْنَوْا فِيْهَا ؕ اَلَا بُعْدًا
په خپلو کورونو کښې | مړه پرېوتلي | لکه چه دوی هېڅ اوسېدلي نه وو | په هغې کښې | واورئ ! | لرې شول (د رحمت)
کښې (داسې) اړولي پرېوتل ، لکه چه هېڅ وخت په کښې اوسېدلي نه وو ، واورئ! چه مدين (رحم) د
لِّمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُوْدُ ۠﴿۹۵﴾ وَلَقَدْ اَرْسَلْنَا مُوْسٰى بِاٰيٰتِنَا ع ۸
مدين (والا) | څنګه چه لرې شوي وو | ثموديان | او بېشکه | مونږ لېږلے وو | موسیٰ | خپلو نخښو سره
رحمت نه (داسې) لرې شول لکه ثموديان (چه لرې شوي وو) او مونږ ه موسیٰ عليه السلام د خپلو نخښو او د څرګند
وَسُلْطٰنٍ مُّبِيْنٍ ۙ﴿۹۶﴾ اِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَا۟ئِهٖ فَاتَّبَعُوْٓا اَمْرَ فِرْعَوْنَ ۚ
او په دليل | روښانه سره | په طرف د فرعون | او د هغه د سردارانو | پس دوی پيروي وکړه | د حکم | د فرعون
دليل سره رالېږلے وو ، فرعون او د هغه سردارانو ته ، خو هغوی د فرعون په حکم روان وو
وَمَآ اَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيْدٍ ﴿۹۷﴾ يَقْدُمُ قَوْمَهٗ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فَاَوْرَدَهُمُ
او نه وو حکم | د فرعون | په سمه لار | هغه به وړاندې وي | د خپل قوم | په ورځ د قيامت | پس داخل به کړي دوی
او د فرعون حکم (بالکل) درست نه وو ، د قيامت په ورځ به د خپل قوم وړاندې روان وي ، نو دوزخ ته به
النَّارَ ؕ وَبِئْسَ الْوِرْدُ الْمَوْرُوْدُ ﴿۹۸﴾ وَاُتْبِعُوْا فِىْ هٰذِهٖ لَعْنَةً
اور کښې | او هغه ډېر بد | ځائے دے | د کوزېدو | او دوی پسې شو | په دې (دنيا) کښې | لعنت
ئې ورکوز کړي او هغه ډېر خراب ځائے دے د کوزېدو . او په دې دنيا کښې هم ورپسې لعنتونه دي او د
وَّيَوْمَ الْقِيٰمَةِ ؕ بِئْسَ الرِّفْدُ الْمَرْفُوْدُ ﴿۹۹﴾ ذٰلِكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الْقُرٰى
او په ورځ | د قيامت (هم) | هغه خراب | انعام دے | چه دوی ته ورکړے شو | دا | خبرونه دي | د هغه کلو
قيامت په ورځ به هم وي ، دغه بدله (د لعنتونو) ډېره خرابه ده . دا د هغه کلو خبرونه دي
نَقُصُّهٗ عَلَيْكَ مِنْهَا قَآئِمٌ وَّحَصِيْدٌ ﴿۱۰۰﴾ وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ
چه مونږ ئې اوروو | تا ته | ځنې له هغې نه | باقي دي | او (ځنې) ختم شوي دي | او مونږ په دوی ظلم نه دے کړے
چه مونږ ئې تا ته اوروو ، ځنې کلي لا تر اوسه موجود دي او ځنې ختم شوي دي ، او مونږ په هغوی زياتے نه دے
وَلٰكِنْ ظَلَمُوْٓا اَنْفُسَهُمْ فَمَآ اَغْنَتْ عَنْهُمْ اٰلِهَتُهُمُ الَّتِىْ يَدْعُوْنَ
ليکن | دوی ظلم وکړو | په خپلو ځانونو | پس په کار رانغلل | د دوی | معبودان د دوی | کوم چه دوی بلل
کړے ، بلکه هغوی پخپله په ځان زياتے وکړو ، نو هغه معبودان ئې هېڅ په کار رانغلل چه د الله تعالیٰ
مِنْ دُوْنِ اللّٰهِ مِنْ شَىْءٍ ۚ لَّمَّا جَآءَ اَمْرُ رَبِّكَ ؕ وَمَا زَادُوْهُمْ
سوا د الله نه | هېڅ (هم) | هر کله چه | راغلو | حکم ستا د رب | او دې معبودانو زيات نه کړو دوی ته
نه بغير به ئې هغوی بلل ، هر کله چه ستا د رب حکم راغے ، او (بلکه) هغوی خوار له
غَيْرَ تَتْبِيْبٍ ﴿۱۰۱﴾ وَكَذٰلِكَ اَخْذُ رَبِّكَ اِذَآ اَخَذَ الْقُرٰى وَهِىَ
بې له هلاکت نه | او هم دغه شان | نيول دي | ستا د رب | هر کله چه هغه ونيسي | کلي | کله چه هغوی
د هلاکت نه بغير هېڅ فائده ورنه کړه . او ستا د رب نيول هم داسې وي هر کله چه د کلو خلق راونيسي ، کله چه

ظَالِمَةٌ ؕ اِنَّ اَخْذَهٗۤ اَلِيْمٌ شَدِيْدٌ ﴿۱۰۲﴾ اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَةً لِّمَنْ

ظالمان وي | بیشکه | د هغهٔ نیول | دردناک | (او) سخت دي | بیشکه په دې کښې | نخښه ده | د هغه چا د پاره

هغوی زیاتې وکړې ، د هغهٔ نیول دردناک او سخت دي ، بیشکه په دې کښې د هغه چا د پاره نخښه پرته

خَافَ عَذَابَ الْاٰخِرَةِ ؕ ذٰلِكَ يَوْمٌ مَّجْمُوْعٌ ۙ لَّهُ النَّاسُ

چه ویریږي | د عذاب | د آخرت (نه) | دا (دا سې) ورځ ده | چه پکښې به جمع کړې شي | خلق

ده چه د آخرت د عذاب نه ویریږي ، هغه به داسې ورځ وي چه ټول خلق به را ټول کړې شي

وَذٰلِكَ يَوْمٌ مَّشْهُوْدٌ ﴿۱۰۳﴾ وَمَا نُؤَخِّرُهٗۤ اِلَّا لِاَجَلٍ مَّعْدُوْدٍ ﴿۱۰۴﴾

او دا به (داسې) ورځ وي | چه ټول به پکښې حاضر کړې شي | او ته ورو ستو کوو مونږ دغه | مګر | یوې مقررې مودې پورې

دا هغه ورځ ده چه پکښې به ټول (د الله په دربار کښې) پیش کولې شي او مونږ خو دوی بس تر یوې ټاکلې مودې پورې وروستو

يَوْمَ يَأْتِ لَا تَكَلَّمُ نَفْسٌ اِلَّا بِاِذْنِهٖ ۚ فَمِنْهُمْ شَقِيٌّ وَّ

په کومه ورځ چه هغه راشي | خبره به نه کوي | هیڅوک | مګر | د هغهٔ په اجازت | پس څوک له دوی نه | به بد بخت وي | او

کړې دی ، هر کله چه هغه ورځ راشي نو هیڅوک به بغیر د الله د اجازت نه خبره هم نه شي کولې نو څوک خلق به بد بخته وي

سَعِيْدٌ ﴿۱۰۵﴾ فَاَمَّا الَّذِيْنَ شَقُوْا فَفِي النَّارِ لَهُمْ فِيْهَا زَفِيْرٌ

څوک نیک بخت | پس کوم خلق چه به | بد بخت وي | نو هغوی به په دوزخ کښې وي | هغوی د پاره به | په هغې کښې (هلته) | نعرې

او څوک به نیک بخته وي ، پس هغه خلق چه بد بخته وي په دوزخ کښې به وي ، په هغې کښې به نعرې سورې

وَّشَهِيْقٌ ﴿۱۰۶﴾ لا خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ اِلَّا

او چغې وي | همیشه به وي | په هغې کښې | ترڅو چه قائم دي | آسمانونه | او زمکه | مګر

وهي په هغې کښې به همیشه پراته وي ، ترڅو چه آسمان او زمکه موجود دي ، مګر

مَا شَآءَ رَبُّكَ ؕ اِنَّ رَبَّكَ فَعَّالٌ لِّمَا يُرِيْدُ ﴿۱۰۷﴾ وَاَمَّا الَّذِيْنَ

څهٔ چه وغواړي | ستا رب | بیشکه ستا رب | کوي | هغه څهٔ چه | هغه غواړي | او کوم | خلق چه

څومره چه ستا پروردګار وغواړي ، بیشکه ستا رب چه څهٔ غواړي کوي ، او څوک چه د نصیب خاوندان

سُعِدُوْا فَفِي الْجَنَّةِ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا مَا دَامَتِ السَّمٰوٰتُ

نیک بخت کړې شول | پس په جنت کښې به وي | همیشه به وي | په هغې کښې | ترڅو چه قائم دي | آسمانونه

دي ، نو هغوی به په جنت کښې وي او همیشه به پکښې مزې کوي ، ترڅو چه آسمانونه او زمکه موجود

وَالْاَرْضُ اِلَّا مَا شَآءَ رَبُّكَ ؕ عَطَآءً غَيْرَ مَجْذُوْذٍ ﴿۱۰۸﴾ فَلَا تَكُ

او زمکه | مګر | څهٔ چه وغواړي | ستا رب | دا ورکړه ده | نهٔ ختمیدونکې | پس مهٔ کیږه ته

دي ، مګر څومره چه ستا رب وغواړي ، دا نهٔ ختمیدونکې ورکړه ده ، نو ته د دوی په باره

فِيْ مِرْيَةٍ مِّمَّا يَعْبُدُ هٰٓؤُلَآءِ ؕ مَا يَعْبُدُوْنَ اِلَّا كَمَا يَعْبُدُ

په شک کښې | له هغه څهٔ نه | چه عبادت یې کوي | دا خلق | دوی عبادت نهٔ کوي | مګر | څنګه چه به عبادت کولو

کښې د کومو څیزونو چه دوی عبادت کوي هیڅ شک مهٔ کوه ، دا خلق هغه شان عبادت کوي لکه چه د دوی

اٰبَآؤُهُمْ مِّنْ قَبْلُ ؕ وَاِنَّا لَمُوَفُّوْهُمْ نَصِيْبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوْصٍ ﴿١٠٩﴾ ٩ ع ٩

دَ دوی پلارانو | وړاندې له دوی | او بیشکه مونږ به پوره پوره ورکړو دوی ته | دَ دوی برخه | بغیر دَ کمولو نه

نه وړاندې دَ دوی پلارانو عبادت کولو، او بیشکه مونږ به دوی ته خپله (دَ عذاب) برخه بغیر دَ کمولو نه پوره پوره ورکوو

وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوْسَى الْكِتٰبَ فَاخْتُلِفَ فِيْهِ ؕ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ

او بیشکه مونږ ورکړے وو | موسیٰ ته | کتاب | بیا اختلاف وکړے شو | په دے کښے | او که چرے نه وے | یوه خبره

او مونږه موسیٰ علیه السلام ته کتاب ورکړو نو په هغه کښے (هم) اختلاف وکړے شو او که یوه خبره ستا دَ رب له

سَبَقَتْ مِنْ رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ ؕ وَاِنَّهُمْ لَفِيْ شَكٍّ مِّنْهُ

وړاندې شوے | ستا دَ رب له طرف نه | نو فیصله به شوې وه | د دوی ترمینځه | او بیشکه دوی | په شک کښے دی | له دے نه

طرف نه وړاندې خلاصه شوے نه وے نو دَ هغوی ترمینځه به (کله) فیصله شوې وه او دوی یقیناً په دے معامله کښے په

مُرِيْبٍ ﴿١١٠﴾ وَاِنَّ كُلًّا لَّمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ اَعْمَالَهُمْ ؕ اِنَّهٗ

په زوره شک کښے | او بیشکه | ټولو ته | هر کله چه | به ضرور پوره بدله ورکړی | ستا رب | دَ دوی دَ عملونو | بیشکه هغه

شک کښے دی. او بیشکه ستا رب به دے ټولو ته دَ خپلو عملونو بدله پوره پوره ورکوی ، هغه دَ دوی

بِمَا يَعْمَلُوْنَ خَبِيْرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَآ اُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ

څه چه دوی کوی | ښه خبردار دے | پس قائم اوسه ته | څنګه چه تا ته حکم شوے دے | او هغه څوک | چه توبه ئے کړے ده

په کارونو ښه خبردار دے . نو ته (په سمه لار) قائم اوسه لکه څنګه چه درته حکم شوے دے او هغه خلق هم

مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا ؕ اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُوْنَ بَصِيْرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوْٓا

تا سره | او له حد نه مه تیریږئ | بیشکه هغه | هغه څه ته چه تاسو کوئ | ګوری | او مه مائله کیږئ

چه توبه ئے کړے ده او تاسو ملګری دی او سرکشی مه کوئ بیشکه هغه ستاسو کارونه وینی ګوری . او هغو خلقو ته مه

اِلَى الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ ۙ وَمَا لَكُمْ مِّنْ دُوْنِ اللّٰهِ

دَ هغو طرف ته | کومو چه ظلم وکړو | پس وبه رسیږی تاسو ته | اور | او نشته دے تاسو له | دَ الله نه سوا

مائله کیږئ چه ظالمان دی ګنی تاسو ته به (هم دَ دوزخ) اور ورسیږی، او دَ الله تعالیٰ نه بغیر هیڅوک به هم

مِنْ اَوْلِيَآءَ ثُمَّ لَا تُنْصَرُوْنَ ﴿١١٣﴾ وَاَقِمِ الصَّلٰوةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ

څوک | دوستان | بیا به | تاسو ته مدد نه شی ورکولی | او قائم کړه | مونځ | په دواړو طرفونو کښے دَ ورځے

ستاسو مددګار نه وی او دَ هیچا اړخ نه به ستاسو امداد نه شی کیدے . (اے پیغمبره!) دَ ورځے دواړو غاړو ته او دَ شپے

وَزُلَفًا مِّنَ الَّيْلِ ؕ اِنَّ الْحَسَنٰتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّاٰتِ ؕ ذٰلِكَ ذِكْرٰى

او په څه برخه کښے | دَ شپے | بیشکه نیکیانے | لرے کوی | بدیانے | دا | نصیحت دے

په څه برخه کښے دَ مونځ پابندی ساته ، یقیناً نیکیانے بدئ ختموی ، دا نصیحت دَ منونکو دَ

لِلذّٰكِرِيْنَ ﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَاِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيْعُ اَجْرَ الْمُحْسِنِيْنَ ﴿١١٥﴾

دَ نصیحت قبلونکو دَ پاره | او صبر کوه | پس بیشکه | الله | نه ضائع کوی | اجر | دَ نیکانو

پاره یو (جامع) نصیحت دے - او صبر کوه ، الله تعالیٰ هیڅکله دَ نیکانو اجر نه ضائع کوی -

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُوْنِ مِنْ قَبْلِكُمْ اُولُوْا بَقِيَّةٍ يَّنْهَوْنَ

پس ولے نۀ شول | له هغه امتونو نه | چه وړاندې له تاسو نه وو | خاوندان دَ عقل | چه منع کول ئې خلق

نو داولې داسې ونۀ شوۀ چه ستاسو نه په وړومبو امتونو کښې داسې هوښيار خلق موجود وے چه خلق ئې

عَنِ الْفَسَادِ فِى الْاَرْضِ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّنْ اَنْجَيْنَا

له فساد کولو نه | په زمکه کښې | مګر | لږ | کوم وو ته چه | مونږ نجات ورکړو

په ملک کښې دَ فساد جوړولو نه منع کولے سوا دَ لږ خلقو نه کوم چه مونږ له دوی نه دَ عذاب نه بچ

مِنْهُمْ ۚ وَاتَّبَعَ الَّذِيْنَ ظَلَمُوْا مَآ اُتْرِفُوْا فِيْهِ وَكَانُوْا

له دوی نه | او پيروی وکړه | هغو خلقو | چه ظالمان وو | دَ هغه څه چه آسوګی ورکړے شوې وه په هغې کښې | او هغه وو

کړل ، او کوم خلق چه ظالمان وو هغوی هم په کومو خبرو پسے شول په کومو کښې چه عيش آرام وو ، او

مُجْرِمِيْنَ ﴿۱۱۶﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرٰى بِظُلْمٍ

مجرمان | او نۀ دے | ستا رب (داسې) | چه هلاک کړی | کلی | په ظلم سره

هغوی ګناهګار وو . او ستا رب داسې نۀ دے چه کلی په ناحقه تباه کړی ،

وَّاَهْلُهَا مُصْلِحُوْنَ ﴿۱۱۷﴾ وَلَوْ شَآءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ

او خلق دَ هغې | اصلاح کوونکی وی | او که غوښتے | ستا رب | نو خامخا ئې کړی وو | خلق

په داسې حال کښې چه دَ هغې خلق دَ اصلاح کوشش کوی . او که ستا دَ رب مرضی وے نو ټول بنيادم به ئې يو

اُمَّةً وَّاحِدَةً وَّلَا يَزَالُوْنَ مُخْتَلِفِيْنَ ﴿۱۱۸﴾ اِلَّا مَنْ رَّحِمَ

هم يو اُمت | او هميشه به وی | مختلف | مګر هغه څوک | په کوم چه رحم وکړو

اُمت کړے وو ، خو دوی به او س هميشه په اختلاف کښې پراته وی . مګر په چا چه ستا رب رحم

رَبُّكَ ۚ وَلِذٰلِكَ خَلَقَهُمْ ۚ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ لَاَمْلَئَنَّ

ستا رب | او هم دے دَ پاره | دوی ئې پيدا کړل | او پوره شوه | خبره | ستا دَ رب | چه زۀ به ضرور ډکوم

وکړی او هم دَ دے دَ پاره ئې دوی پيدا کړی دی ، او ستا دَ رب دا خبره پوره شوے ده ، چه زۀ به

جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ اَجْمَعِيْنَ ﴿۱۱۹﴾ وَكُلًّا نَّقُصُّ

دوزخ | له پيريانو | او انسانانو نه | ټول په يو ځائے | او هر يو (خبر) | مونږ بيانوو

دوزخ دَ پيريانو او دَ بنيادمو ټولو نه ډک کړم ، او دَ پيغمبرانو په قصو کښې

عَلَيْكَ مِنْ اَنْۢبَآءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهٖ فُؤَادَكَ ۚ

تا ته | له خبرونو نه | دَ پيغمبرانو | چه مونږ قوی کړو | په هغې سره | ستا زړۀ

مونږ دا تولې قصې تا ته (ځکه) اورؤو چه ستا زړۀ پرے مضبوط کړو ،

وَجَآءَكَ فِىْ هٰذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَّ ذِكْرٰى

او راغله ده تا ته | په دے کښې | حقه (خبره) | او نصيحت | او | ياد دَ ول

او په دے (قصو) کښې تا ته حق او نصيحت او يادګيرنه دَ مؤمنانو دَ پاره

لِلْمُؤْمِنِيْنَ ﴿۱۲۰﴾ وَقُلْ لِّلَّذِيْنَ لَا يُؤْمِنُوْنَ اعْمَلُوْا عَلٰى مَكَانَتِكُمْ ؕ
دَ مؤمنانو دَ پاره | او ووایه | هغو خلقو ته | چه ایمان نهٔ راوړی | چه تاسو عمل کوئ | په خپل ځائے
راغلے ده . او څوک چه ایمان نهٔ راوړی هغوی ته ووایه چه تاسو په خپل ځائے عمل کوئ

اِنَّا عٰمِلُوْنَ ﴿۱۲۱﴾ وَانْتَظِرُوْا ۚ اِنَّا مُنْتَظِرُوْنَ ﴿۱۲۲﴾ وَلِلّٰهِ
بیشکه مونږ (هم) | عمل کوو | او انتظار کوئ | بیشکه مونږ (هم) | انتظار کوو | او الله دَ پاره دے
مونږ به (په خپل ځائے) عمل کوو او (دَ انجام) انتظار کوئ، مونږ هم انتظار کوو او دَ آسمانونو او

غَيْبُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ وَاِلَيْهِ يُرْجَعُ الْاَمْرُ كُلُّهٗ
(دَ) غیب (علم) | دَ آسمانونو | او دَ زمکے | او دَ هغهٔ طرف ته | به رجوع کولے شی کارونه | ټول
زمکے غیب هم الله تعالیٰ ته معلوم دی ، او هغهٔ ته به هره خبره واپس کیږی نو ته صرف

فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ ؕ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُوْنَ ﴿۱۲۳﴾ ع ۱۰
پس عبادت کوه دَ هغهٔ | او توکل کوه | په هغهٔ | او نهٔ دے رب ستا | بے خبره | له هغه څهٔ نه | چه تاسو کوئ .
دَ هغهٔ عبادت کوه او هم په هغهٔ باندې توکل ساته، او ستا رب ستاسو دَ کارونو نه غافل نهٔ دے .

سُوْرَةُ يُوْسُفَ مَكِّيَّةٌ وَّهِيَ مِائَةٌ وَّ | بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ | اِحْدٰى عَشْرَةَ اٰيَةً وَّاثْنَا عَشَرَ رُكُوْعًا
سورة یوسف مکی ده او په دے کښے | (شروع) دَ الله په نوم چه لوئے مهربان او ډیر زیات رحم کوونکے دے | ۱۱۱ آیتونه او دولس رکوع گانے دی
شروع کوم دَ الله په نوم سره چه لوئے مهربان دَے او ډیر زیات رحم کاوونکے دے

الٓرٰ ۫ تِلْكَ اٰيٰتُ الْكِتٰبِ الْمُبِيْنِ ﴿۱﴾ ۫ اِنَّآ اَنْزَلْنٰهُ قُرْءٰنًا
الٓرٰ | دا | آیتونه دی | دَ کتاب | روښانه | بیشکه مونږ نازل کړو دا | قرآن
الٓرٰ دا دَ یو داسے کتاب آیتونه دی چه خپل مطلب صفا صفا ښائی . بیشکه مونږ دا قرآن په عربئ ژبه

عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُوْنَ ﴿۲﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ اَحْسَنَ
په عربئ کښے | چه تاسو | پوهه شئ . | مونږ بیانوو | تا ته | ډیره ښهٔ
کښے نازل کړے دے چه تاسو (پرے) ښهٔ پوهه شئ (اے پیغمبره دَ اسلام) مونږ دَ دے قرآن په ذریعه چه

الْقَصَصِ بِمَآ اَوْحَيْنَآ اِلَيْكَ هٰذَا الْقُرْاٰنَ ۖ وَاِنْ
قصه | په دے وجه | چه مونږ وحی وکړه | ستا طرف ته | دَ دے | قرآن | او اگرچه
مونږ ستا طرف ته رالیږلے دے ، تا ته یوه ډیره ښهٔ قصه اوروُو ، او ته دَ دے

كُنْتَ مِنْ قَبْلِهٖ لَمِنَ الْغٰفِلِيْنَ ﴿۳﴾ اِذْ قَالَ يُوْسُفُ
ته وے | له دے نه وړاندې | له بے خبرو نه | هر کله چه ووئیل | یوسف
نه وړاندې یقیناً بے خبره وے . هر کله چه یوسف علیه السلام خپل پلار

لِاَبِيْهِ يٰٓاَبَتِ اِنِّيْ رَاَيْتُ اَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَّالشَّمْسَ
خپل پلار ته | اے پلاره ! | بیشکه ما ولیدل | یوولس | ستوری | او نمر
ته ووئیل چه اے بابا ! ما یوولس ستوری او نمر او سپوږمئ (په خوب کښے)

وَالْقَمَرَ رَاَيْتُهُمْ لِيْ سٰجِدِيْنَ ۞٤ قَالَ يٰبُنَيَّ لَا تَقْصُصْ

او سپوږمۍ | ما دوی ولیدل | چه دوی ما ته سجدې کوی | ده وویل | اے زما خویه! | مه بیانوه
ولیدل، څه ګورم چه دا ټول زما په وړاندې ټیټ شوی دی. ده وویل اے زما خویه! دا خوب خپلو

رُءْيَاكَ عَلٰۤى اِخْوَتِكَ فَيَكِيْدُوْا لَكَ كَيْدًا ؕ اِنَّ الشَّيْطٰنَ

خپل خوب | خپلو وروڼو ته | ګنې دوی به وچلوی | ستا (خلاف) څه چال | بیشکه | شیطان
ورونړو ته مه اورووه، ګنې (دضرور) د پاره به درته څه چل جوړ کړی. بیشکه شیطان

لِلْاِنْسَانِ عَدُوٌّ مُّبِيْنٌ ۞٥ وَكَذٰلِكَ يَجْتَبِيْكَ رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ

د انسان | دښمن دے | ښکاره | او هم دغه شان | به غوره کړی تا | ستا رب | او وبه ښائی تا ته
د انسان ښکاره دښمن دے. او ستا رب به دغه شان تا غوره کړی، او تا ته به د

مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهٗ عَلَيْكَ وَعَلٰۤى اٰلِ يَعْقُوْبَ

تعبیر بیانول | (د خوب) د خبرو | او پوره به کړی | خپل نعمت | په تا باندې | او د یعقوب په خاندان باندې
خوبونو د خبرو تعبیر وښائی. او په تا باندې او د یعقوب په خاندان باندې به خپل نعمتونه پوره کړی

كَمَاۤ اَتَمَّهَا عَلٰۤى اَبَوَيْكَ مِنْ قَبْلُ اِبْرٰهِيْمَ وَاِسْحٰقَ ؕ

لکه چه | پوره کړے ئے وو هغه | ستا په پلار نیکه | له دے نه وړاندې | په ابراهیم | او اسحاق باندې
لکه څنګه چه هغه له دے نه وړاندې ستا پلار نیکه ابراهیم او اسحاق باندې پوره کړی وو،

اِنَّ رَبَّكَ عَلِيْمٌ حَكِيْمٌ ۞٦ لَقَدْ كَانَ فِيْ يُوْسُفَ وَاِخْوَتِهٖۤ

بیشکه | ستا رب | پوهه | د حکمت خاوند دے | بیشکه دی | په قصه د یوسف کښے | او د ده د ورونړو کښے
بیشکه ستا رب په هر څه پوهه د حکمت خاوند دے. بیشکه یوسف علیه السلام او د ده د ورونړو په قصه

اٰيٰتٌ لِّلسَّآئِلِيْنَ ۞٧ اِذْ قَالُوْا لَيُوْسُفُ وَاَخُوْهُ

نخښے | د سوال کوونکو د پاره | هر کله چه دوی وویل | چه ضرور یوسف | او | د ده ورور
کښے تپوس کوونکو د پاره نخښے دی. څه وخت چه دوی ووئیل چه یوسف علیه السلام او د ده (سکه)

اَحَبُّ اِلٰۤى اَبِيْنَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ ؕ اِنَّ اَبَانَا

زیات خواږه دی | زمونږ پلار ته | له مونږ نه | او | مونږ یو جماعت یو | بیشکه | زمونږ پلار
ورور زمونږ د پلار زمونږ نه زیات خوښ دی، حال دا دے چه مونږ خو پوره یو جماعت یو، بیشکه زمونږ پلار

لَفِيْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنِ ۞٨ اقْتُلُوْا يُوْسُفَ اَوِ اطْرَحُوْهُ اَرْضًا

په خطایئ کښے دے | ښکاره | تاسو ووژنئ | یوسف | یا وغورځوئ دے | یوه بله زمکه کښے
په ښکاره غلطئ باندې دے. (راشئ) یوسف ووژنئ یا ئے چرته یو بل ملک ته وغورځوئ

يَّخْلُ لَكُمْ وَجْهُ اَبِيْكُمْ وَتَكُوْنُوْا مِنْ بَعْدِهٖ قَوْمًا صٰلِحِيْنَ ۞٩

چه خالی شی | تاسو د پاره | توجه | د پلار ستاسو | او چه شئ تاسو | پس له دے نه | نیکان خلق
نو د پلار مخ به درته یوازے شی، او له دے نه پس به تاسو ډیر ښه شئ.

ع ٢ / ١١

قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا يُوسُفَ وَأَلْقُوهُ فِي غَيٰبَتِ

دوئيل | يو ويونكي | له دوى نه | چه مه وژنئ | يوسف | او وغورزوئ ئې | په تيارهٔ كښې

په هغوى كښې يو تن ووئيل چه يوسف مه وژنئ خو په يو شاړ كوهي كښې

الْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ السَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ فَاعِلِينَ ١٠ قَالُوا

دَ كوهي | چه اوچت كړى ئې | څوك | مسافر | كه چرے | يئ تاسو | كوونكي | دوى ووئيل

ئې واچوئ چه څوك مسافر ئې وباسي (او خان سره ئې بوځي) كه تاسو (خامخا) څه كول غواړئ، دوى ووئيل

يَا أَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَنَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُ

اے زموږ پلاره! | څه وشو په تا | چه ته په موږ اعتبار نه كوے | دَ يوسف په باره كښې | او بيشكه موږ | دَ دهٔ

اے زموږ پلاره! دا په تا څهٔ چل دے چه دَ يوسف عليه السلام په حقله په موږ اعتبار نهٔ كوے، سره دَ دے

لَنَاصِحُونَ ١١ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُ

خير خواه يُو | ته دے ولېږه | موږ سره | صبا ته | چه دے وُخوري | او لوبے وكړي | او بيشكه موږ | دَ دهٔ

چه موږ خو دَ هغهٔ خيرخواه يو۔ صبا لهٔ ئې موږ سره ولېږه چه وُخوري (وګرځي) او لوبه مشغولا وكړي او موږ به

لَحَافِظُونَ ١٢ قَالَ إِنِّي لَيَحْزُنُنِي أَن تَذْهَبُوا بِهِ وَأَخَافُ

حفاظت كوونكي يُو | (يعقوبؑ) ووئيل | بيشكه ما | غمګين كوي | دا چه تاسو بوځئ دے | او زهٔ وېرېږم

دَ دهٔ حفاظت كوو۔ يعقوب عليه السلام ووئيل چه زهٔ په دے خفه يم چه تاسو دے (زمانه) بوځئ او ما سره وېره

أَن يَأْكُلَهُ الذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَافِلُونَ ١٣ قَالُوا لَئِنْ أَكَلَهُ

چه وُ به خوري دے | شرمښ | او تاسو به | له دهٔ نه | بے خبره يئ | دوى ووئيل | كه چرے وخوري دے

ده چه شرمښ به ئې درنه وُخوري او تاسو به ترې نه (په خپله مشغولا كښې) غافله شوى يئ۔ دوى ووئيل چه كه دے

الذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّا إِذًا لَّخَاسِرُونَ ١٤ فَلَمَّا ذَهَبُوا

شرمښ | او موږ | يو (طاقتور) جماعت يُو | بيشكه موږ به هغه وخت | نقصان موندونكي يُو | بيا هركله چه | دوى بوتلو

(رانه) شرمښ وخوري او موږ دومره لوئے ټولے موجود يو نو بيا خو موږ ډير غورزيدلى سړى يُو، نو هركله چه

بِهِ وَأَجْمَعُوا أَن يَجْعَلُوهُ فِي غَيٰبَتِ الْجُبِّ ۚ وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِ

هغه | او دوى اتفاق وكړو | چه واچوي دے | په تيارهٔ كښې | دَ كوهي | او موږ وحي وكړه | دهٔ ته

هغهٔ ئې بوتلو او پوخ نيت ئې وكړو چه هغه په يو شاړ كوهي كښې واچوي، او موږ يوسف عليه السلام

لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ١٥ وَجَاءُوا أَبَاهُمْ

چه ضرور به ته خبر وركړے دوى ته | دَ دوى دَ دے كار | او دوى به پيژنى هم نه | او دوى راغلل | خپل پلار ته

ته وحي وكړه چه يو ورځ به راشي چه ته به دوى ته دا خبره په ګوته كوے او دوى به (هغه وخت هم) پرے نه پوهيږي او دوى خپل پلار ته

عِشَاءً يَبْكُونَ ١٦ قَالُوا يَا أَبَانَا إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ

دَ ماسختن په وخت | چه ژړل ئې | دوى ووئيل | اے زموږ پلاره! | موږ خو | لاړو | چه مخكښے وځو دَ يو بل نه په منډو كښے

په ماسختن كښے په ژړا راغلل، وئے وئيل چه اے زموږ بابا! موږ په خپل مينځ كښے دَ منډو مقابله شروع كړه

وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِنْدَ مَتَاعِنَا فَاَكَلَهُ الذِّئْبُ ۚ وَمَآ اَنْتَ بِمُؤْمِنٍ

او پرېښودو موږ | يوسف | دَ خپل سامان سره | پس وخوړ هغه | شرمخ | او نه يې ته | يقين كوونكے

او موږ يوسف ؑ دَ خپل سامان سره پرېښودو نو شرمخ (داغلے) او هغه ئې وخوړو او ستا زموږ په خبره يقين

لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صٰدِقِيْنَ ﴿۱۷﴾ وَجَآءُوْ عَلٰى قَمِيْصِهٖ بِدَمٍ كَذِبٍ ؕ

په موږ | اگر كه | يو موږ | رښتيني | او راوړے ئې وه | دَ پاسه دَ قميص دَ هغه | وينه | دَ دروغو

نه راځي اگر كه موږ رښتيني يُو ، او دَ هغهٔ په قميص باندې ئې دَ دروغو وينه لگولے راوړه

قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا ؕ فَصَبْرٌ جَمِيْلٌ ؕ وَاللّٰهُ

وئے فرمايل | بلكه | له ځانه جوړ كړے دے | تاسو دَ پاره | ستاسو زړونو | يوه خبره | پس صبر | ښه دے | او د الله نه

يعقوب عليه السلام ووئيل چه نا بلكه دا تاسو له ځانه يوه خبره جوړه كړے ده ، پس هم صبر غوره دے او تاسو چه

الْمُسْتَعَانُ عَلٰى مَا تَصِفُوْنَ ﴿۱۸﴾ وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَاَرْسَلُوْا

مدد غواړم | په هغه څه چه | تاسو ئې بيانوئ | او راغله | يوه قافله | پس دوی ولېږلو

څهٔ وايئ نو په هغې كښې دِ الله نه زما مدد او دوكړی . او (يو ورځ) يوه قافله راغله ، نو دوی خپل اوبه راوړونكے

وَارِدَهُمْ فَاَدْلٰى دَلْوَهٗ ؕ قَالَ يٰبُشْرٰى هٰذَا غُلٰمٌ ؕ

خپل اوبه راوړونكے | پس ده وغورزوله | خپله بوقه | وئے وئيل | اے زيرے دے | دا (خو) | يو هلك دے

ولېږلو ده خپله بوقه ور وغورزوله ده ووئيل چه اے (ملگرو!) زيرے دے دا خو يو ښكلے هلك

وَاَسَرُّوْهُ بِضَاعَةً ؕ وَاللّٰهُ عَلِيْمٌۢ بِمَا يَعْمَلُوْنَ ﴿۱۹﴾ وَشَرَوْهُ

او دے ئې پټ كړو | دَ تجارت مال ئې وگڼلو | او الله | ښهٔ پوهه دے | په هغه څهٔ چه دوی كول | او دوی خرڅ كړو دے

را ووختو او هغوی دے دَ تجارت په خيال پټ كړو ، او الله تعالیٰ دَ هغوی په ټولو كارونو ښهٔ واقف دو . او هغوی په ډېر

بِثَمَنٍۢ بَخْسٍ دَرَاهِمَ مَعْدُوْدَةٍ ۚ وَكَانُوْا فِيْهِ مِنَ الزّٰهِدِيْنَ ﴿۲۰﴾

په قيمت | لږ | په څو درهمو | شميرلے شوو | او دوی وو | دَ دهٔ په باره كښې | بيزاره .

لږ قيمت دَ شمير په يو څو درهمو خرڅ كړو ، او هغوی دَ دهٔ په حقله (هسے هم) بيزاره وو

وَقَالَ الَّذِى اشْتَرٰىهُ مِنْ مِّصْرَ لِامْرَاَتِهٖۤ اَكْرِمِىْ مَثْوٰىهُ عَسٰٓى

او ووئيل | هغه چا | چه اخستے ئې وو دے | په مصر كښې | خپلې ښځې ته | په عزت سره او ساته دے | كيدے شي

او چا چه (بيا) هغه په مصر كښې واخستو نو خپلې ښځې ته ئې ووئيل چه دَ دهٔ ډېر خيال ساته ، كيدے شي

اَنْ يَّنْفَعَنَآ اَوْ نَتَّخِذَهٗ وَلَدًا ؕ وَكَذٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوْسُفَ

چه دے نفع راكړی موږ ته | يا موږ جوړ كړو دے | څوئے | او دغه شان | موږ ځائے وركړو | يوسف ته

چه دے موږ دَ پاره سُود مند ثابت شي يا موږ دے په څوئے ونيسو او دغه شان موږ يوسف عليه اسلام له پهٔ دے

فِى الْاَرْضِ ۫ وَلِنُعَلِّمَهٗ مِنْ تَاْوِيْلِ الْاَحَادِيْثِ ؕ وَاللّٰهُ غَالِبٌ

په زمكه (ملك) كښې | او چه موږ وښايو دهٔ ته | تعبير بيانول | (دَ خوب) دَ خبرو | او الله | غالب دے

ملك كښې ځائے وركړو چه موږ دهٔ ته دَ خوب دَ خبرو تعبير وښايو ، او الله تعالیٰ په خپل (هسے)

الثلثة

ع ۲
۱۲

عَلٰٓى اَمْرِهٖ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُوْنَ ﴿۲۱﴾ وَلَمَّا بَلَغَ

په خپل (هر) کار کښې | او لیکن | اکثر | خلق | نه پوهیږی . | او هر کله چه | ورسید و یوسف

کار کښې غالب دے ، خو اکثر خلق (په دے) نه پوهیږی . او هر کله چه یوسف علیه السلام

اَشُدَّهٗٓ اٰتَيْنٰهُ حُكْمًا وَّعِلْمًا ؕ وَكَذٰلِكَ نَجْزِى الْمُحْسِنِيْنَ ﴿۲۲﴾

خپلے ځوانئ ته | نو ورکړو مونږ ده ته | حکمت | او علم | او دغه شان | مونږ بدله ورکوو | نیکی کوونکو ته

خپلے ځوانئ ته ورسید و نو مونږ ده ته حکمت او علم ورکړو او مونږ هم دغه شان نیکانو له بدله ورکوو .

وَرَاوَدَتْهُ الَّتِىْ هُوَ فِىْ بَيْتِهَا عَنْ نَّفْسِهٖ وَغَلَّقَتِ

او غولول و غوښتل دے | هغه ښځے | چه دے په کور د هغے کښے وو | د ده د نفس (د حفاظت) نه | او هغے بند کړے

او د کوم ښځے کور کښے چه یوسف علیه السلام اوسیدو ، هغے دے خپل طرف ته مائله کول غوښتل او تولے دروازے

الْاَبْوَابَ وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ؕ قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اِنَّهٗ رَبِّىْٓ

دروازے | او وے وئیل | دے خواته راشه | ده وئیل | پناه غواړم د الله | بیشکه هغه | زما مالک دے

ئے بندے کړے او ورته ئے وئیل چه راځه ، ده وئیل زه په الله سره پناه غواړم ، بیشکه هغه زما مالک

اَحْسَنَ مَثْوَاىَ ؕ اِنَّهٗ لَا يُفْلِحُ الظّٰلِمُوْنَ ﴿۲۳﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهٖ ۚ

هغه په ښه شان | وساتلم زه | بیشکه | نه کامیابیږی | ظالمان خلق | او بیشکه اراده وکړه ښځے | د ده

دے چا چه زه په ښه شان وساتلم او ظالمان به یقیناً نه کامیابیږی . بیشکه هغه ده ته و راړله شوه او یوسف

وَهَمَّ بِهَا لَوْلَآ اَنْ رَّاٰ بُرْهَانَ رَبِّهٖ ؕ كَذٰلِكَ لِنَصْرِفَ

او اراده به کړے وه ده | دے ته | که چرته ئے کتلے ده | دلیل | د خپل رب | دغه شان | چه لرے وساتو مونږ

به هم ورو پانړ شوے وو که د خپل رب دلیل ئے نه وے لیدلے . داسے څکه وشو چه مونږ له ده نه

عَنْهُ السُّوْٓءَ وَالْفَحْشَآءَ ؕ اِنَّهٗ مِنْ عِبَادِنَا الْمُخْلَصِيْنَ ﴿۲۴﴾

له ده نه | بدی | او بے حیائی | بیشکه دے | زمالہ بندګانو نه دے | چه خالص کړے شوی دی

بدکاری او بے حیائی لرے وساتو یقیناً دے زمونږ له مخلصانو بندګانو نه دے .

وَاسْتَبَقَا الْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيْصَهٗ مِنْ دُبُرٍ وَّاَلْفَيَا

او دواړو منډے کړے | دروازے ته | او ښځے وشلولو | د ده قمیص | له وروستو نه | او بیا مونده دے دواړو

او دواړو دروازے طرف ته منډه کړه او ښځے له وروستو نه د ده قمیص وشلولو او دواړو د ښځے خاوند

سَيِّدَهَا لَدَا الْبَابِ ؕ قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ اَرَادَ بِاَهْلِكَ

خاوند د دے ښځے | دروازے سره | دے وئیل | څه سزا ده | د هغه چا | چه اراده وکړی | ستا ښځے سره

په دروازه (ولاړ) ولیدو . ښځے وئیل چه څوک ستا ښځے سره د بد نیت اراده

سُوْٓءًا اِلَّآ اَنْ يُّسْجَنَ اَوْ عَذَابٌ اَلِيْمٌ ﴿۲۵﴾ قَالَ هِىَ رَاوَدَتْنِىْ

د بد کار | سوا | له دے نه چه دے قید کړے شی | یا (ورکړے شی) عذاب | دردناک | یوسف ووئیل | دے | د غولولم زه

وکړی د هغه سزا دے نه سوا نو څه کیدے شی چه یا خو دے قید کړے شی یا ورله دردناکه سزا ورکړے شی . یوسف وئیل دے زه خپل

عَنْ نَّفْسِىْ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ اَهْلِهَا ۚ اِنْ كَانَ قَمِيْصُهٗ

دَ دهٔ قمیص | که چرې وي | دَ دې له خاندان نه | یو گواه | او گواهي ورکړه | دَ خپل ځان (دَ حفاظت نه)

دَ یوسف قمیص که چرې دَ ... او دَ ښځې دَ قبیلې نه یو گواهي ورکوونکي گواهي ورکړه، طرف ته مائل کول غوښتلم

قُدَّ مِنْ قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكٰذِبِيْنَ ﴿٢٦﴾ وَاِنْ

او که چرې | له دروغژنو نه وي | او دے به | نو دا به رښتینې وي | له مخې نه | شلیدلے

او که چرې ... او یوسف دروغژن دے. نو دا ښځه رښتینې ده وړاندې نه شلیدلے وي

كَانَ قَمِيْصُهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ

او دے به | نو دا ښځه به دروغژنه وي | له وروستو نه | شلیدلے | دَ دهٔ قمیص | وي

او یوسف ... نو دا ښځه دروغژنه ده ... شلیدلے وي ... له وروستو نه ... دَ یوسف قمیص

مِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَاٰ قَمِيْصَهٗ قُدَّ مِنْ دُبُرٍ قَالَ اِنَّهٗ

بیشکه دا | نو ده وُوئیل | له وروستو نه | شلیدلے | دَ دهٔ قمیص | بیا هر کله چې ولیده | له رښتینو نه وي

نو وے وئیل چې دا ... وليدو ... بیا هر کله چې خاوند دَ یوسف قمیص دَ وروستو نه شلیدلے دے. رښتینې

مِنْ كَيْدِكُنَّ ۭ اِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيْمٌ ﴿٢٨﴾ يُوْسُفُ اَعْرِضْ عَنْ هٰذَا

دا خبره | پریږده | اے یوسف! | ډیر لوئے دے | ستاسو فریب | بیشکه | ستاسو دَ ښځو فریب دے

دا خبره شا ته وغورځوه. اے یوسف! بیشکه چې ستاسو فریبونه ډیر لوئے دي. ستاسو دَ ښځو فریب دے

٢ ع٩ ١٢ وَاسْتَغْفِرِىْ لِذَنْۢبِكِ ښ اِنَّكِ كُنْتِ مِنَ الْخٰطِـِٕيْنَ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ نِسْوَةٌ

ښځو | او وُوئیل | له خطا کارو نه | بیشکه هم ته یې | دَ خپلې گناه | او معافي وغواړه ته

او په ښار کښې ښځو ... بیشکه هم ته له گناهگارانو نه یې. او اے ښځې! ته دَ خپلې گناه معافي وغواړه.

فِى الْمَدِيْنَةِ امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ تُرَاوِدُ فَتٰىهَا عَنْ نَّفْسِهٖ ۚ

دَ دهٔ دَ نفس (دَ حفاظت نه) | خپل غلام | غلول غواړي | چې دَ عزیز (دَ مصر) ښځه | په ښار کښې

خپل ځان طرف ته مائلول غواړي ... (په ناجائزه) غلام ... دَ عزیز ښځه خپل ... وُوئیل چې (دَ گورئ!)

قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۭ اِنَّا لَنَرٰىهَا فِىْ ضَلٰلٍ مُّبِيْنٍ ﴿٣٠﴾ فَلَمَّا سَمِعَتْ

واورېدو دے | بیا هر کله چې | په ښکاره گمراهئ کښې | بیشکه مونږ خو گورو دا | په خپل محبت کښې | چې را ښکیل کړے ده دا

نو هر کله چې هغې دَ نورو ... بیشکه مونږ دا په ښکاره غلطئ کښې وینو. خائے نیولے دے (دَ دې په زړهٔ کښې) دَ یوسف محبت

بِمَكْرِهِنَّ اَرْسَلَتْ اِلَيْهِنَّ وَاَعْتَدَتْ لَهُنَّ مُتَّكَاً وَّاٰتَتْ

او ورئے کړه | یو مجلس (ضیافت) | ددې دَ پاره | او تیاره ئے کړو | دَ دوئي طرف ته | نو دے قاصد ولیږلو | دَ دوي دَ فریب خبرې

او ... تیار کړو ... دَ پاره ئے یو مجلس (ضیافت) ... دَ هغوئي ... را وغوښتلې (په دوي له) ... نو هغوئي ته ئے ... واورېدې ... ښځو دَ مکر نه ډکې خبرې

كُلَّ وَاحِدَةٍ مِّنْهُنَّ سِكِّيْنًا وَّقَالَتِ اخْرُجْ عَلَيْهِنَّ ۚ

دَ دوي په وړاندې | ته راوځه | او دے وُوئیل (یوسف ته) | چاړهٔ | له هغوئي نه | هرے یوے ته

... ور ته وُوئیل چې ... دوي یوه چاړهٔ ورکړه او یوسف ته ئے ... هرے یوے ته (دَ میوه پرېکولو دَ پاره) په هغوئي کښې

فَلَمَّا رَاَيْنَهٗٓ اَكْبَرْنَهٗ وَقَطَّعْنَ اَيْدِيَهُنَّ ۫ وَقُلْنَ حَاشَ لِلّٰهِ

بیا هر کله چه | هغو ښځو ولید لو دے | نو حیرانے شولے | او دوی پریکړل | لاسونه خپل | او وے وئیل | پناه د الله

نو هر کله چه هغوئ (یوسف) ولیدو نو حیرانه پاتے شوے او خپل لاسونئے (د حیرت د لاسه) پریکړل او وئے وئیل د الله پناه!

مَا هٰذَا بَشَرًا ؕ اِنْ هٰذَآ اِلَّا مَلَكٌ كَرِيْمٌ ﴿٣١﴾ قَالَتْ فَذٰلِكُنَّ الَّذِيْ

نه دے دا | انسان | نه دے | دا | مګر | فرښته | معززه | دے وئیل | پس هم دا دے هغه چه

دا سړے بشر نه دے ، دا خو بس یوه عزتمنده فرښته ده ، د عزیز ښځے وویل دا هم هغه دے

لُمْتُنَّنِيْ فِيْهِ ؕ وَلَقَدْ رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ فَاسْتَعْصَمَ ؕ

تاسو ما ملامته کوئ | په دے کښے | او بیشکه | ما ورغلولو دے | د ده د نفس (د حفاظت) نه | نو ده (خپل عزت) بچ کړو

د کوم په معامله کښے چه تاسو زه ملامته کوم او بیشکه ما دے خپل ځان ته راګرځولو ، خو ده رانه ځان بچ کړو

وَلَئِنْ لَّمْ يَفْعَلْ مَآ اٰمُرُهٗ لَيُسْجَنَنَّ وَلَيَكُوْنًا مِّنَ الصّٰغِرِيْنَ ﴿٣٢﴾

او که چرے | و نه کړو ده | څه چه زه وایم ده ته | نو ضرور به قید کړے شی دے | او ضرور به وی | د ذلیلو خلقو نه

او څه چه زه وایم که چرے ده و نه کړل نو یقیناً به دے قید کړے شی او ډیر بے عزته به شی .

قَالَ رَبِّ السِّجْنُ اَحَبُّ اِلَيَّ مِمَّا يَدْعُوْنَنِيْٓ اِلَيْهِ ۚ

ده وئیل | اے زما ربه! | قید خانه | زیاته خوښه ده | ما ته | له هغه څه نه | کوم طرف ته چه دوی ما بلی

یوسف علیه السلام دُعا وکړه چه اے زما ربه! زما قید له ډیر نه زیات خوښ دے کوم طرف ته چه دوی ما بلی

وَاِلَّا تَصْرِفْ عَنِّيْ كَيْدَهُنَّ اَصْبُ اِلَيْهِنَّ وَاَكُنْ مِّنَ

او که چرے ته نه لرے کړے | له ما نه | د دوی فریب | نو زه به مائل شم | دوی ته | او شم به زه

او که چرے تا د دوی مکر و فریب له ما نه صنع نه کړو نو زه به د دوی طرف ته مائل شم او له جاهلانو نه

الْجٰهِلِيْنَ ﴿٣٣﴾ فَاسْتَجَابَ لَهٗ رَبُّهٗ فَصَرَفَ عَنْهُ كَيْدَهُنَّ ؕ اِنَّهٗ

له جاهلانو نه | پس قبول کړه | د ده د (دُعا) | د ده رب | پس لرے ئے کړو | له ده نه | د هغو ښځو مکر | بیشکه

به شم . پس الله تعالیٰ د ده دُعا قبوله کړه ، او له ده نه ئے د دوی مکر و فریب لرے کړو بیشکه

هُوَ السَّمِيْعُ الْعَلِيْمُ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ بَدَا لَهُمْ مِّنْۢ بَعْدِ مَا رَاَوُا

هم هغه | آورېدونکے | پوهه دے | بیا | ښکاره شوه دوی ته | پس له هغے نه | چه ولیدلے دوی

الله تعالیٰ هر خبره آوری او په هر څه پوهه دے . بیا هم کله چه دوی تو لے نخښے ولیدلے نو دوی ته هم دا

الْاٰيٰتِ لَيَسْجُنُنَّهٗ حَتّٰى حِيْنٍ ﴿٣٥﴾ وَدَخَلَ مَعَهُ السِّجْنَ

نخښے | چه دے ضرور قید کښے واچوی | ترڅه موده پورے | او داخل شول | ده سره | په قید خانه کښے | ع ١٤

مصلحت ښکاره شو چه تریوے مودے پورے د (یوسف) په قید کښے واچوی . او ده سره په قید خانه کښے دوه

فَتَيٰنِ ؕ قَالَ اَحَدُهُمَآ اِنِّيْٓ اَرٰىنِيْٓ اَعْصِرُ خَمْرًا ۚ وَقَالَ

دوه ځوانان | وویل | یو له دے دواړو نه | بیشکه ما وکتل | چه زه نچوړوم | شراب | او وویل

نور ځوانان داخل شول - یو دوی کښے یو وویل چه زه خپل ځان (په خوب کښے) ګورم چه شراب نچوړوم او بل

الْاٰخَرُ اِنِّیْٓ اَرٰىنِیْٓ اَحْمِلُ فَوْقَ رَاْسِیْ خُبْزًا تَاْكُلُ الطَّیْرُ مِنْهُ

بل | زهٔ په خوب کښې وینم | چه ما اوچته کړې ده | په خپل سر باندې | روټئ | چه خوري | مارغان له هغه نه

ووئیل چه زهٔ گورم چه ما په سر باندې روټئ اوچته کړې دي چه مارغان ترې نه (په ټوکو ټوکو) خوراک کوي

نَبِّئْنَا بِتَاْوِیْلِهٖ ۚ اِنَّا نَرٰىكَ مِنَ الْمُحْسِنِیْنَ ﴿٣٦﴾ قَالَ

وښایه موږ ته | دَدې تعبیر | بیشکه موږ گورو تا ته | له نیکو کارو نه | وئې فرمائیل

موږ ته دَدې تعبیر وښایه، یقیناً ته موږ ته ښهٔ سړې ښکارې۔ یوسف علیه السلام وفرمائیل

لَا یَاْتِیْكُمَا طَعَامٌ تُرْزَقٰنِهٖٓ اِلَّا نَبَّاْتُكُمَا بِتَاْوِیْلِهٖ قَبْلَ اَنْ

نهٔ راځي تاسو ته | خوراک | کوم چه تاسو ته درکولے شي | مگر | زهٔ به وښایم تاسو ته | دَدې تعبیر | وړاندې له دې نه

چه تاسو له به خپل (مقرر) رزق لا نهٔ وي راغلے، چه زهٔ به دَدې تعبیر تاسو ته دَهغې دَراتلو نه وړاندې

یَّاْتِیَكُمَا ؕ ذٰلِكُمَا مِمَّا عَلَّمَنِیْ رَبِّیْ ؕ اِنِّیْ تَرَكْتُ مِلَّةَ قَوْمٍ

چه هغه راشي تاسو ته | دا دَهغه (علم) نه دې چه | ښودلې دې ما ته | زما رب | بیشکه ما پریښودلو | دین دَهغه قوم

بیان کړم، دا په هغه علمونو کښې یو علم دے چه خپل رب ما ته راکړے دے۔ ما دَهغو خلقو مذهب پریښے دے

لَا یُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كٰفِرُوْنَ ﴿٣٧﴾ وَاتَّبَعْتُ

چه ایمان نهٔ راوړي | په الله | او دوي | دَ آخرت نه | منکر دي | او ما پیروي وکړه

چه په الله تعالیٰ ایمان نهٔ راوړي، او دَ آخرت (دَ ورځې) نه هم انکار کوي۔ او زهٔ دَ خپل

مِلَّةَ اٰبَآءِیْٓ اِبْرٰهِیْمَ وَاِسْحٰقَ وَیَعْقُوْبَ ؕ مَا كَانَ لَنَآ

دَ دین | دَ خپلو پلارانو | ابراهیم | او اسحٰق | او یعقوب | نهٔ دي مناسب | موږ له

پلار نیکهٔ ابراهیم، اسحٰق او یعقوب (علیهم السلام) په مذهب چلیږم۔ موږ سره دا نهٔ

اَنْ نُّشْرِكَ بِاللّٰهِ مِنْ شَیْءٍ ؕ ذٰلِكَ مِنْ فَضْلِ اللّٰهِ عَلَیْنَا

چه موږ شریک کړو | دَ الله سره | څهٔ څیز | دا دے | فضل دَ الله | په موږ باندې

ښائي چه موږ دَ الله تعالیٰ سره څهٔ څیز شریک کړو، دا دَ الله تعالیٰ په موږ باندې او په ټولو

وَعَلَی النَّاسِ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا یَشْكُرُوْنَ ﴿٣٨﴾ یٰصَاحِبَیِ

او په ټولو خلقو باندې | لیکن | اکثر خلق | شکر نهٔ کوي | اے زما ملگرو!

خلقو باندې فضل دے، لیکن اکثر خلق (دَ هغهٔ) شکر نهٔ کوي۔ اے زما دَ قید خانې

السِّجْنِ ءَاَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُوْنَ خَیْرٌ اَمِ اللّٰهُ الْوَاحِدُ

دَ قید خانې | آیا معبودان | ګڼ ډیر | بهتر دي | یا الله | یو

ملګرو! آیا جُدا جُدا ډیر معبودان ښهٔ دي یا الله چه یو او زبردست

الْقَهَّارُ ﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُوْنَ مِنْ دُوْنِهٖٓ اِلَّآ اَسْمَآءً سَمَّیْتُمُوْهَآ

غالب | تاسو عبادت نهٔ کوئ | دَ هغهٔ نه سوا | مگر دَ څو نامو | چه ایښې دي تاسو هغه

دے، تاسو دَ الله تعالیٰ نه سوا صرف دَ داسې نومونو عبادت کوئ چه تاسو او ستاسو پلارانو

أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ

تاسو | او ستاسو پلارانو | چه نهٔ دے نازل کړے | الله | په هغې باندې | څهٔ دليل

دَ څان نه ايښې دی۔ (او) دَ کومو په حق کښې چه الله تعالیٰ هيڅ دليل نهٔ دے نازل کړے۔

إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۚ أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ۚ

نهٔ دے حکم (دَ چا) | سوا دَ الله نه | هغهٔ حکم کړے دے | چه عبادت مهٔ کوئ | مګر | هم دَ هغهٔ

حکومت خو بس يوازے دَ الله تعالیٰ حق دے ، هغهٔ دا حکم کړے دے چه بے دَ هغهٔ نه دَ بل چا عبادت مهٔ کوئ

ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ

دا دے | دين | نيغ (برحق) | ليکن | اکثر | خلق

هم دا درست دين دے ، ليکن اکثر خلق پرے نهٔ

لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا فَيَسْقِي رَبَّهُ

نهٔ پوهيږی | اے زما دَ قيد خانے ملګرو! | په تاسو دواړو کښے يو | څښوی به | خپل مالک ته

پوهيږی۔ اے زما دَ قيد خانے ملګرو! په تاسو کښې به يو خپل مالک ته شراب

خَمْرًا ۖ وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ

شراب | او کوم چه | دويم دے | نو هغه به په سولئ کړے شی | پس خوری به | مارغان

څښوی ، او پاتے شو بل نو هغه به پهانسی شی ، او مارغان به ترے نه دَ سر غوښے (په ټونګو

مِن رَّأْسِهِ ۚ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ

دَ دهٔ له سر نه | فيصله وشوه | دَ هغه کار | دَ کوم په باره کښے | چه تاسو تپوس کوئ | او ورته فرمائيل

ټونګو خوری ، دَ هغه خبرے فيصله شوے ده ، دَ کوم په باره کښے چه تاسو تپوس کوئ او په هغو دواړو

لِلَّذِي ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِندَ رَبِّكَ

هغه کس ته (دَ کوم په نسبت) چه خيال وو | چه هغه به خلاص شی | له دے دواړو نه | زما ذکر وکړه | خپل مالک سره

کښے دَ کوم په نسبت چه يوسف خيال کړے وو چه خلاص به شی هغهٔ ته ئے وفرمائيل چه ته خپل مالک ته زما ذکر وکړه

فَأَنسَاهُ الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ ﴿٤٢﴾ ع ۵ ۱۵

پس هير کړو دَ دهٔ نه | شيطان | ذکر کول خپل مالک ته | پس پاتے شو (يوسف) | په قيد خانه کښے | څو | کلونه

خو شيطان دَ هغهٔ نه دَ خپل مالک په وړاندې يادول صفا هير کړل نو يوسف عليه السلام څو کاله په قيد خانه کښے پاتے شو۔

وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ

او ووئيل | بادشاه | بيشکه زهٔ | وينم | اووهٔ | غواګانے | څربے | چه خوری دوی

او بادشاه ووئيل چه زهٔ (په خوب کښې) وينم چه اووهٔ څربے غواګانے دی ، دوی لره اووهٔ ماندهٔ

سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ ۖ

اووهٔ (نرے) | ماندهٔ (غواګانے) | او اووهٔ | وږی | شنهٔ | او نور (اووهٔ) | اوچ

غواګانے خوری ، او اووهٔ شنهٔ وږی دی او اووه (۷) نور اوچ دی

يٰٓاَيُّهَا الْمَلَاُ اَفْتُوْنِيْ فِيْ رُءْيَايَ اِنْ كُنْتُمْ لِلرُّءْيَا

اے درباریانو! | ماته تعبیر وښایئ | زما دَ خوب | کهٔ چیرے | یئ تاسو | دَ خوب

اے درباریانو ! ماته دَ دے خوب تعبیر وښایئ کهٔ تاسو دَ خوبونو تعبیر ایستے

تَعْبُرُوْنَ ﴿٤٣﴾ قَالُوْٓا اَضْغَاثُ اَحْلَامٍ ۚ وَمَا نَحْنُ بِتَاْوِيْلِ

تعبیر ورکوونکی | دوی ووئیل | (دا) پریشانه | خوب دے | او | نهٔ یو مونږ | په تعبیر

شئ ۔ دوی ورته ووئیل چه دا هسے پریشان خوابي دہ ، او مونږ دَ دا سے خوبونو په تعبیرونو

الْاَحْلَامِ بِعٰلِمِيْنَ ﴿٤٤﴾ وَقَالَ الَّذِيْ نَجَا مِنْهُمَا وَادَّكَرَ

دَ خوبونو | عالمان | او ؤوئیل | هغهٔ کس | چه رها شوے وو | له دے دواړو نه | او یاد راغے هغهٔ ته

نهٔ پوهیږو ۔ او په دواړو (قیدیانو) کښے څوک چه رها شوے وو ، او ډیره موده پس ورته یاد

بَعْدَ اُمَّةٍ اَنَا اُنَبِّئُكُمْ بِتَاْوِيْلِهٖ فَاَرْسِلُوْنِ ﴿٤٥﴾ يُوْسُفُ اَيُّهَا

څهٔ موده پس | زهٔ به وښایم تاسو ته | دَ دے تعبیر | پس ما ولیږه | اے یوسف ! | اے

شول هغهٔ ووئیل چه زهٔ به تاسو ته دَ دے تعبیر وښایم پس ما ولیږئ اے یوسف ! اے

الصِّدِّيْقُ اَفْتِنَا فِيْ سَبْعِ بَقَرٰتٍ سِمَانٍ يَّاْكُلُهُنَّ

رښتیا ویونکیه ! | مونږ ته (دَ خوب تعبیر) وښایه | چه اووهٔ | غواګانے | څربے | چه خوري دوی لره

رښتینیه ! مونږ ته (دَ یو خوب) تعبیر وښایه چه اووهٔ څربے غواګانے دی او (نورے) اووهٔ ډنګرے غواګانے

سَبْعٌ عِجَافٌ وَّسَبْعِ سُنْۢبُلٰتٍ خُضْرٍ وَّاُخَرَ يٰبِسٰتٍ ۙ

اووهٔ | ماندهٔ (غواګانے) | او اووهٔ | وږی | شنهٔ | او نور (اووهٔ) | اوچ

(ځنګیادی) خوري او اووهٔ شنهٔ وږی دی ، او (ورسره) نور (اووهٔ) اوچ وږی دی

لَّعَلِّيْٓ اَرْجِعُ اِلَى النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُوْنَ ﴿٤٦﴾ قَالَ

چه زهٔ | واپس لاړ شم | دَ خلقو طرف ته | چه دوی | پوهه شی | دوئے فرمائیل

چه زهٔ خلقو ته واپس ورشم ، شاید چه هغوی هم پوهه شی ۔ یوسف علیه السلام ووئیل

تَزْرَعُوْنَ سَبْعَ سِنِيْنَ دَاَبًا ۚ فَمَا حَصَدْتُّمْ فَذَرُوْهُ

تاسو به کرونده کوئ | اووهٔ | کاله | پرله پسے | بیا څهٔ چه | تاسو لو کړئ | نو پریږدئ هغه

چه تاسو به اووهٔ کاله پرله پسے مزے کرئ ، نو چه کوم فصلونه ورېبئ نو هغه په وږو کښے

فِيْ سُنْۢبُلِهٖٓ اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا تَاْكُلُوْنَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِ

په خپلو وږو کښے | مګر | لږ | له هغه څهٔ نه | چه تاسو ئے خورئ | بیا به راشي | پس

(پټ) پریږدئ خو لږ مقدار کوم چه تاسو خورئ (هغه ترے وریږدئ) بیا به ورپسے اووهٔ (دَ سوکړے)

ذٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَّاْكُلْنَ مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ

له دے نه | اووهٔ (کاله) | سخت | چه دوی به وخوري | څهٔ چه | تاسو وړاندې نه (جمع کړی) ایښی وی | دَ هغه کلونو له

سخت کلونه راشي چه هغه هر څهٔ به وخوري چه تاسو دَ هغوا نه جمع کړی دی

اِلَّا قَلِيْلًا مِّمَّا تُحْصِنُوْنَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَاْتِيْ مِنْۢ بَعْدِ ذٰلِكَ

لہ دے نہ | وروستو | بیا بہ راشی | چہ تاسو بہ ئے بچ کوئ | سوا د لږے (غلے) نہ

مګر لږ مقدار چہ تاسو (تخمونو لہ) ساتلی وی ، بیا بہ وروستہ داسے کال راشی چہ

عَامٌ فِيْهِ يُغَاثُ النَّاسُ وَفِيْهِ يَعْصِرُوْنَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ع ٧ ١٦

او وویئیل | دوی (د میوو رس) نچوړوی | او پہ ھغے کښے بہ | بہ باران وی | پہ خلقو | یو (داسے) کال چہ پہ ھغے کښے

چہ پہ خلقو بہ ډیر بارانونہ ووریږی او ھغوی بہ (د انګورونو) شیرے نچوړوی او بادشاہ

الْمَلِكُ ائْتُوْنِيْ بِهٖ ۚ فَلَمَّا جَآءَهُ الرَّسُوْلُ قَالَ ارْجِعْ

بادشاہ | چہ راولئ ما تہ ھغہ | بیا ھر کلہ چہ راغے دۂ تہ | قاصد (د بادشاہ) | یوسفؑ ووئیل | واپس لاړ شہ

ووئیل چہ دا سړے ما لہ راولئ ، بیا ھر کلہ چہ قاصد دۂ تہ راغے نو یوسف علیہ السلام ووئیل چہ خپل مالک

اِلٰى رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ النِّسْوَةِ الّٰتِيْ قَطَّعْنَ

پریکړی وو | کوم چہ | د ھغو ښځو | څۂ حال دے؟ | پس لہ ھغۂ نہ تپوس وکړہ | خپل مالک تہ

تہ واپس لاړ شہ او د ھغۂ نہ تپوس وکړہ چہ د ھغو ښځو څۂ معاملہ دہ کوم چہ خپل لاسونہ

اَيْدِيَهُنَّ ۭ اِنَّ رَبِّيْ بِكَيْدِهِنَّ عَلِيْمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ مَا

څۂ | (بادشاہ) ووئیل | ښۂ واقف دے | د دوی د مکرنہ | زما رب | بیشکہ | خپل لاسونہ

پریکړی وو بیشکہ زما رب د ھغوئ پہ فریبونو ښۂ واقف دے۔ بادشاہ (ھغہ ښځو تہ) ووئیل

خَطْبُكُنَّ اِذْ رَاوَدْتُّنَّ يُوْسُفَ عَنْ نَّفْسِهٖ ۭ قُلْنَ حَاشَ

پناہ | دوی ووئیل | د ھغۂ د نفس (لہ حفاظت) نہ | یوسف | تاسو غلول وغوښتل | کلہ چہ | حال دے ستاسو

دا ستاسو څہ واقعہ وہ څۂ وخت چہ تاسو یوسف (علیہ السلام) د خپل مطلب پارہ غلولو؟ ھغوی ووئیل د اللہ تعالیٰ

لِلّٰهِ مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوْۗءٍ ۭ قَالَتِ امْرَاَتُ الْعَزِيْزِ

د عزیز | ښځے | ووئیل | څۂ بدی | پہ ھغۂ کښے | مونږ نۂ دہ موندلے | د اللہ

پناہ مونږ پہ ھغۂ کښے ھیڅ بدی و نۂ لیدلہ ، د عزیز ښځے ووئیل چہ اوس

الْـٰٔنَ حَصْحَصَ الْحَقُّ ۡ اَنَا رَاوَدْتُّهٗ عَنْ نَّفْسِهٖ

د ھغۂ د نفس (لہ حفاظت) نہ | ما ھغہ غلول وغوښتل | حقہ (خبرہ) | ښکارہ شوہ | اوس

خو ربښتیا ھر چا تہ (ھغہ ھم) ښکارہ شو ، ھغہ زۂ وم چہ ھغہ م د ھغۂ د نفس (د حفاظت) نہ

وَاِنَّهٗ لَمِنَ الصّٰدِقِيْنَ ﴿٥١﴾ ذٰلِكَ لِيَعْلَمَ اَنِّيْ لَمْ

نۂ دے | چہ بیشکہ ما | د یار د دے چہ د ګا پوھہ شی | دا | لہ ربښتیا ویونکو نہ دے | او بیشکہ ھغہ

غلولے وو او ھغہ بیشکہ چہ ربښتینے دے (یوسفؑ ووئیل) دا م ځکہ وکړل چہ عزیز تہ پہ ښۂ شان معلومہ شی

اَخُنْهُ بِالْغَيْبِ وَاَنَّ اللّٰهَ لَا يَهْدِيْ كَيْدَ الْخَاۗىِٕنِيْنَ ﴿٥٢﴾

کړے خیانت د ھغۂ | پټی شا | او دا چہ اللہ | نۂ چلوی | فریب | د خیانت کوونکو۔

چہ ما د ھغۂ نہ شا پہ شا ھیڅ خیانت نۂ دے کړے او اللہ تعالیٰ د خیانت ګرو فریبونہ ھیچرے سرتہ نۂ رسوی۔